

JAARSTATISTIEKEN 2017

VOOR NEDERLAND

BETTER COWS | BETTER LIFE

CRV jaarstatistieken Nederland 2017 © CRV BV

Colofon

"CRV-Jaarstatistieken 2017" is een informatieve weergave van CRV-activiteiten die hebben plaatsgevonden in het boekjaar 2016. Dit boekjaar loopt van 1 september 2016 t/m 31 augustus 2017.

De publicatie is met zorg samengesteld op basis van de meest recente gegevens. CRV aanvaardt geen aansprakelijkheid voor schade die ontstaan is of gemeend te zijn ontstaan door het gebruik van de in deze statistieken vermelde gegevens.

© CRV, Arnhem, februari 2018

Inleiding

Voor u liggen de CRV Jaarstatistieken 2017 met de statistische informatie van Nederland.

Alle gegevens over melkproductie, registratie, KI, export, exterieur en vruchtbaarheid zijn overzichtelijk weergegeven, met een terugblik op voorgaande jaren.

De cijfers betreffen de activiteiten in het boekjaar van 1 september 2016 t/m 31 augustus 2017. Waar in de cijfers fokwaarden zijn weergegeven, zijn deze fokwaarden weergegeven t.o.v. de basis 2015.

De tabellen 1 tot en met 5 geven informatie over de levensduur.

De levensduur moet niet worden verward met de gemiddelde leeftijd. De gemiddelde leeftijd is niet hetzelfde als levensduur, en bovendien geen goede voorspeller daarvan.

De rangschikking van koeien en bedrijven bij de melkproductie registratie (MPR).

Voor bedrijven wordt een rollend jaargemiddelde (365 dagen) berekend. Voor koeien wordt de productie per dag berekend op basis van de tussenkalftijd. Voor koeien en bedrijven geldt beide dat de rangschikking plaats vindt op het economisch jaarresultaat (EJR). In EJR wordt aan de kilogrammen melk, vet en eiwit per jaar een geldwaarde toegekend.

De voor u liggende cijfers komen tot stand uit enorme gegevensstromen. Dit is mogelijk door de hoge deelname van veehouders in Nederland en Vlaanderen aan stamboekregistratie, melkproductieregistratie, bedrijfsinspectie en KI.

Veehouders en medewerkers in de veeverbetering verdienen ook dit jaar weer de dank dat wij in staat zijn deze informatie beschikbaar te kunnen stellen.

Jos Buiting
manager Co-operative Affairs

Inhoudsopgave/Contents

1. Duurzaamheid/Durability (tabellen 1 t/m 5)
  - 1.1. Veevervanging
  - 1.2. Levensproductie
2. Registratie/Registration (tabellen 6 t/m 10)
  - 2.1. Stamboekregistratie
  - 2.2. Export
3. Kunstmatige inseminatie/Artificial insemination (tabellen 11 t/m 17)
  - 3.1. Aantal inseminaties
4. Melkproductieregistratie/Milk recording (tabellen 18 t/m 36)
  - 4.1. Deelname melkproductieregistratie
  - 4.2. Gemiddelde melkproductie
  - 4.3. Kengetallen
5. Exterieurcontrole/Type classification (tabellen 37 t/m 40)
  - 5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie en stieradvies
  - 5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie
6. Fokkerij/Breeding (tabellen 41 t/m 47)
  - 6.1. Stieren
  - 6.2. Koeien
7. Vruchtbaarheid/Reproduction (tabellen 48 t/m 51)
8. Index

1. Duurzaamheid/Durability

1.1. Veevervanging/Replacement

Tabel 1. Levensduur van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer

Longevity of culled pedigree cows by year of culling

jaar afvoer	aantal)	dagen opfok	productieve levensduur)	dagen na laatste proefmelking	dagen levensduur)
<i>year culling</i>	<i>number</i>	<i>days from birth till calving</i>	<i>productive life</i>	<i>days after last test day</i>	<i>days herdlife</i>
2017	354.451	784	1.222	29	2.035
2016	286.347	786	1.276	30	2.092
2015	251.551	788	1.278	31	2.097
2014	269.883	790	1.284	32	2.106
2013	230.781	791	1.277	33	2.101
2012	247.359	793	1.266	33	2.092
2011	269.072	795	1.264	34	2.093
2010	259.095	796	1.282	36	2.114
2009	265.858	796	1.296	36	2.128
2008	216.179	798	1.328	39	2.164
2007	227.656	799	1.295	41	2.135
2006	241.679	800	1.264	45	2.109
2005	269.862	800	1.224	43	2.067
2004	274.508	801	1.207	43	2.051
2003	237.945	802	1.183	43	2.028
2002	296.633	802	1.147	43	1.992
2001	228.102	803	1.132	48	1.983
2000	301.375	803	1.108	46	1.957
1999	292.824	803	1.121	45	1.968
1998	279.163	802	1.150	44	1.996
1997	334.377	801	1.133	43	1.977
1996	316.198	800	1.161	46	2.007
1995	252.770	801	1.206	48	2.054

*) = aantal koeien met maximaal 150 dagen tussen laatste proefmelking en afmelding
number of cows with maximum 150 days between last test day and culling date

**) = dagen tussen eerste kalfdatum en datum laatste monsternamen
days between first calving date and last test day

***) = dagen tussen geboorte en laatste afvoerdatum
days between birth and culling

Tabel 2. Productieve levensduur van stamboekkoeien per jaar van afvoer

Productive life herdbookcows per year of culling

jaar afvoer	aantal keren gekalfd	gem. TKT	melk dagen per TKT	dagen droog per TKT	melk dagen laatste lactatie	melk dagen totaal	kg melk per melkdag
<i>year culling</i>	<i>number of calvings</i>	<i>average CI</i>	<i>days in milk by CI</i>	<i>days dry by CI</i>	<i>days in last milk lactation</i>	<i>production days total</i>	<i>kg milk per day</i>
2017	3,4	410	353	58	254	1.084	27,5
2016	3,5	413	354	59	261	1.129	27,4
2015	3,5	415	355	60	263	1.130	27,3
2014	3,5	416	356	60	265	1.134	27,3
2013	3,4	417	356	61	280	1.128	27,3
2012	3,4	417	356	62	272	1.116	27,4
2011	3,4	417	355	62	265	1.112	27,3
2010	3,5	418	355	63	264	1.126	27,1
2009	3,5	417	354	64	269	1.138	26,8
2008	3,5	415	351	64	298	1.169	26,3
2007	3,5	413	349	65	282	1.136	26,3
2006	3,4	412	347	65	276	1.108	26,0
2005	3,3	411	346	65	260	1.071	25,9
2004	3,3	409	344	65	271	1.057	25,6
2003	3,2	406	341	65	278	1.037	25,4
2002	3,2	402	337	65	270	1.004	25,3
2001	3,2	400	335	65	264	990	25,2
2000	3,1	398	333	66	254	967	24,9
1999	3,2	397	331	66	253	976	24,5
1998	3,3	395	329	67	252	998	24,2
1997	3,3	393	326	68	235	979	23,8
1996	3,4	392	324	68	238	1.001	23,4
1995	3,4	390	321	69	255	1.038	23,1

TKT is tussenkalftijd

CI is calving interval

Tabel 3. Levensproductie van stamboekkoeien per jaar van afvoer

Lifetime yield of pedigree cows by year of culling

jaar	kg melk	% vet	%eiwit	kg vet	kg eiwit	kg vet+eiwit
<i>year</i>	<i>kg milk</i>	<i>% fat</i>	<i>% protein</i>	<i>kg fat</i>	<i>kg protein</i>	<i>kg fat + protein</i>
2017	29.845	4,36	3,53	1.300	1.054	2.354
2016	30.967	4,35	3,53	1.347	1.093	2.440
2015	30.868	4,35	3,52	1.343	1.087	2.430
2014	30.999	4,36	3,52	1.352	1.091	2.443
2013	30.751	4,37	3,52	1.344	1.083	2.427
2012	30.536	4,37	3,51	1.333	1.073	2.406
2011	30.318	4,36	3,51	1.323	1.063	2.386
2010	30.482	4,37	3,50	1.331	1.067	2.398
2009	30.543	4,38	3,50	1.337	1.069	2.406
2008	30.777	4,39	3,50	1.352	1.078	2.430
2007	29.851	4,41	3,50	1.315	1.044	2.359
2006	28.845	4,41	3,50	1.273	1.009	2.282
2005	27.701	4,42	3,49	1.223	967	2.190
2004	27.080	4,42	3,49	1.196	944	2.140
2003	26.358	4,42	3,49	1.164	919	2.083
2002	25.401	4,41	3,48	1.120	884	2.004
2001	24.980	4,40	3,48	1.100	870	1.970
2000	24.044	4,40	3,48	1.058	837	1.895
1999	23.883	4,42	3,48	1.056	832	1.888
1998	24.125	4,44	3,49	1.070	842	1.912
1997	23.255	4,45	3,50	1.035	813	1.848
1996	23.410	4,45	3,49	1.042	818	1.860
1995	23.950	4,46	3,49	1.068	836	1.904

1.2. Actuele gemiddelde leeftijd

Tabel 4. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde actuele leeftijd (minimum 10 koeien)
Distribution of number of herds by average age of the cows
 1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3.00	7	0,05	0,05
3.00 - 3.02	4	0,03	0,08
3.03 - 3.05	19	0,13	0,21
3.06 - 3.08	114	0,79	1,00
3.09 - 3.11	557	3,87	4,87
4.00 - 4.02	1.627	11,31	16,18
4.03 - 4.05	2.952	20,52	36,70
4.06 - 4.08	3.353	23,31	60,01
4.09 - 4.11	2.505	17,41	77,42
5.00 - 5.02	1.493	10,38	87,79
5.03 - 5.05	798	5,55	93,34
5.06 - 5.08	383	2,66	96,00
5.09 - 5.11	196	1,36	97,37
6.00 - 6.02	132	0,92	98,28
6.03 - 6.05	70	0,49	98,77
6.06 - 6.08	43	0,30	99,07
6.09 - 6.11	36	0,25	99,32
7.00 - 7.02	17	0,12	99,44
7.03 - 7.05	15	0,10	99,54
> 7.06	66	0,46	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.596	4.01
	25%	3.597	4.05
	25%	3.597	4.08
Hoogste/Top	25%	3.597	5.04
Overall Gemiddelde/Avg.			4.08
Overall Spreiding/ standard deviation			0.07

Tabel 5. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde leeftijd bij afvoer (minimaal 10 koeien afgevoerd)
Distribution of number of herds by average age at culling
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3.09	36	0,26	0,26
3.09 - 3.11	42	0,31	0,57
4.00 - 4.02	96	0,71	1,28
4.03 - 4.05	239	1,76	3,04
4.06 - 4.08	528	3,88	6,92
4.09 - 4.11	1.000	7,35	14,26
5.00 - 5.02	1.481	10,88	25,15
5.03 - 5.05	1.929	14,18	39,33
5.06 - 5.08	1.894	13,92	53,24
5.09 - 5.11	1.796	13,20	66,44
6.00 - 6.02	1.352	9,94	76,38
6.03 - 6.05	1.045	7,68	84,06
6.06 - 6.08	742	5,45	89,51
6.09 - 6.11	490	3,60	93,11
7.00 - 7.02	360	2,65	95,76
7.03 - 7.05	207	1,52	97,28
7.06 - 7.08	131	0,96	98,24
7.09 - 7.11	100	0,73	98,98
8.00 - 8.02	44	0,32	99,30
8.03 - 8.05	30	0,22	99,52
> 8.06	65	0,48	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.401	4.09
	25%	3.402	5.05
	25%	3.402	5.10
Hoogste/Top	25%	3.402	6.09
Overall Gemiddelde/Avg.			5.08
Overall Spreiding/ standard deviation			0.10

2. Registratie/Registration

2.1. Stamboekregistratie/Herdbook registration

Tabel 6. Aantal geboren kalveren per rasgroep
Number of born calves by breed

jaar year	Stamboek/Pedigree			Niet-stamboek/Non pedigree		
	vrl female	mnl male	v+m f+m	vrl female	mnl male	v+m f+m
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds						
2017	387.721	325.377	713.098	51.552	121.275	172.827
2016	431.726	358.788	790.514	54.570	132.523	187.093
2015	418.478	350.504	768.982	53.610	127.896	181.506
2014	412.778	346.419	759.197	51.039	122.474	173.513
2000	412.884	376.503	789.387	28.562	80.694	109.256
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds						
2017	109.671	91.204	200.875	21.399	41.762	63.161
2016	122.765	102.460	225.225	22.736	45.417	68.153
2015	120.411	101.454	221.865	21.906	43.442	65.348
2014	121.804	101.717	223.521	21.232	42.752	63.984
2000	119.355	107.616	226.971	14.746	31.685	46.431
Overig/Other dairy breeds						
2017	4.447	4.296	8.743	18.064	21.778	39.842
2016	3.648	3.395	7.043	14.658	17.581	32.239
2015	3.208	2.869	6.077	11.431	13.682	25.113
2014	3.233	2.876	6.109	10.405	12.751	23.156
2000	3.129	2.868	5.997	1.997	2.637	4.634
Vlees/Beef						
2017	128.207	119.044	247.251	8.584	41.536	50.120
2016	96.062	88.878	184.940	8.118	30.757	38.875
2015	63.834	59.098	122.932	7.040	21.368	28.408
2014	63.834	59.098	122.932	7.040	21.368	28.408
2000	37.290	31.276	68.566	11.638	21.015	32.653
Onbekend/Unknown						
2017	61	1	62	94.141	98.993	193.134
2016	40	3	43	100.149	103.078	203.227
2015	43	5	48	97.384	100.264	197.648
2014	49	5	54	91.922	93.921	185.843
2000	7.691	20	7.711	163.697	182.713	346.410
Totaal/Total						
2017	630.107	539.922	1.170.029	193.740	325.344	519.084
2016	654.241	553.524	1.207.765	200.231	329.356	529.587
2015	605.974	513.930	1.119.904	191.371	306.652	498.023
2014	591.663	500.605	1.092.268	181.185	289.627	470.812
2000	576.326	519.060	1.095.386	214.657	307.006	521.663
1995	641.285	528.988	1.170.273	275.606	435.092	710.698

Tabel 7. Aantal geboren kalveren per rasgroep*Number of born calves by breed*

1 september 2016 - 31 augustus 2017

rasgroep <i>breed</i>	Stamboek/Pedigree			Niet-stamboek/Non pedigree		
	vrl <i>female</i>	mnf <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>	vrl <i>female</i>	mnf <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds						
HF 87,5 - 100%	326.486	296.941	623.427	9.163	41.619	50.782
HF 50 - 75%	49.555	19.194	68.749	46.393	82.854	129.247
HF totaal	376.041	316.135	692.176	55.556	124.473	180.029
FH 87,5 - 100%	370	329	699	98	143	241
FH 50 - 75%	366	244	610	381	522	903
FH totaal	736	573	1.309	479	665	1.144
Blaarkop BZ	928	705	1.633	222	463	685
Lakenvelder	61	51	112	101	120	221
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds						
HF 87,5 - 100%	65.287	60.435	125.722	2.446	8.602	11.048
HF 50 - 75%	15.164	7.810	22.974	8.343	16.073	24.416
HF totaal	80.451	68.245	148.696	10.789	24.675	35.464
MRIJ 87,5 - 100	3.346	3.185	6.531	439	1.058	1.497
MRIJ 50 - 75%	4.157	3.359	7.516	1.597	3.072	4.669
MRIJ totaal	7.503	6.544	14.047	2.036	4.130	6.166
Blaarkop BR	733	582	1.315	238	428	666
FH RB	75	57	132	72	98	170
Lakenvelder	88	42	130	120	177	297
Montbeliarde	6.316	4.978	11.294	503	1.615	2.118
Noors Roodbont	1.307	1.173	2.480	54	285	339
Zweeds Roodbont	1.142	1.087	2.229	37	202	239
Overig/Other dairy breeds						
Brown Swiss	4.354	3.798	8.152	162	867	1.029
Fleckvieh	15.923	13.539	29.462	1.309	4.670	5.979
Jersey	1.969	536	2.505	564	796	1.360
Vleesras/Beef						
Aberdeen Angus	222	135	357	75	187	262
Ayrshire	30	29	59	-	5	5
Belgische Blauwe	122.203	115.317	237.520	5.950	36.781	42.731
Blonde d'Aquitaine	2.477	1.375	3.852	788	1.844	2.632
Brandrood	436	311	747	123	247	370
Charolais	150	107	257	174	197	371
Dexter	71	46	117	21	24	45
Galloway	44	41	85	26	34	60
Hereford	393	327	720	180	330	510
Limousin	1.195	865	2.060	429	743	1.172
Marchigiana	91	62	153	19	32	51
Piemontese	534	360	894	220	333	553
Schotse Hooglander	22	14	36	39	34	73
Verbeterd Roodbont	581	300	881	313	541	854
Wagyu	111	54	165	65	120	185

Tabel 8. Stieren met de meeste stamboekkalveren per rasgroep*Sires with the most herdbook calves per breed*

1 september 2016 - 31 augustus 2017

rasgroep <i>breed group</i>	rasbalk <i>breed</i>	kleur <i>colour</i>	vrl <i>female</i>	mnl <i>male</i>	v+m <i>f+m</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds (top 21)					
G. Stellando	HF 8	ZB	17.380	15.085	32.465
Delta Atlantic	HF 8	ZB	14.861	12.795	27.656
Delta Bookem Danno	HF 8	ZB	11.448	9.619	21.067
A H Vitesse	HF 8	ZB	9.744	9.184	18.928
Startrek	HF 8	ZB	7.850	8.212	16.062
Bouw Rocky	HF 8	ZB	6.969	6.189	13.158
Mobile	HF 8	ZB	5.927	5.395	11.322
Delta Titanium	HF 8	ZB	4.960	4.322	9.282
Bravo	HF 8	ZB	4.678	4.163	8.841
Midwolder Goldmar	HF 8	ZB	4.437	4.254	8.691
Bouw Final	HF 8	ZB	4.361	4.050	8.411
Peelsehoeve Bernini	HF 8	ZB	4.285	4.465	8.750
Delta Vitality	HF 8	ZB	4.060	3.728	7.788
De-Su 11236 Balisto	HF 8	ZB	3.582	3.314	6.896
Delta G-Force	HF 8	ZB	3.570	3.607	7.177
Slotboom's Pilot	HF 8	ZB	3.557	3.583	7.140
Big Winner	HF 8	ZB	3.147	2.714	5.861
No-Fla Altaeverglade	HF 8	ZB	3.014	2.825	5.839
Brasil	HF 8	ZB	2.901	3.111	6.012
Cogent Twist	HF 8	ZB	2.695	2.568	5.263
Big Spell	HF 8	ZB	2.474	2.476	4.950
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds (top 10)					
Fantasy	HF 8	RB	8.474	7.392	15.866
Delegate van de Peul	HF 8	RB	6.062	5.262	11.324
Topspeed Kodak	HF 8	RB	4.789	4.021	8.810
Ju Stefan	HF 8	RB	4.722	4.601	9.323
Delta Colorado	HF 8	RB	2.880	2.598	5.478
Cherokee	HF 8	RB	2.818	2.732	5.550
Delta Fidelity	HF 7 MRIJ 1	RB	2.653	2.487	5.140
Talentino	HF 8	RB	2.483	1.999	4.482
Red Cliff	HF 8	RB	2.133	2.106	4.239
Peeldijker Outlaw	HF 8	RB	2.105	1.927	4.032
MRIJ (top 5)					
Nowen van 't Wolfsgat	MRIJ 8	RB	593	477	1.070
De Vinkenhof Koen	MRIJ 7 HF 1	RB	448	401	849
Meervelder Constant	MRY 8	RB	343	379	722
Rex 159	MRY 8	RB	359	351	710
Marcello	MRY 8	RB	301	288	589
Blaarkop (top 3)					
Rivierduin Rex 1	G 8	BR	174	164	338
Peppelen Bas 3	G 7 HF 1	BR	141	128	269
Marnix 7	G 7 HF 1	BR	110	138	248
Overig melkras/other dairy breeds (top 10)					
Braut	NRB 8	RB	1.409	1.358	2.767
Rumgo	FLV 8	RB	1.215	1.045	2.260
Crasat	MON 8	RB	1.133	958	2.091
Valfin Jb	MON 8	RB	1.106	841	1.947
Bfg Waldbrand	FLV 8	RB	959	833	1.792
Bfg Westkreuz	FLV 8	RB	943	869	1.812
Triomphe	MON 8	RB	926	726	1.652
Sun-Made Vigor	BS 8	EB	787	837	1.624
Web	FLV 8	RB	770	711	1.481
Buckarby	ZRB 7 BS 1	RB	689	660	1.349
Vlees/Beef (top 5)					
Vekis Barack	BBL 8	EW	8.454	8.559	17.013
Rugulus de la Coue	BBL 8	EW	6.131	6.215	12.346
Elk 33	BBL 8	EW	5.930	6.295	12.225
Octavin de la Coue	BBL 8	EW	5.858	6.122	11.980
Mercure de Petit Rosiere	BBL 8	EW	4.931	5.347	10.278

Tabel 9 . Levenstotaal stamboek koekalveren per stier tot 1 september 2017*Total number of female calves registered by sire until 1 september 2017*

stiercode/ <i>AI-code</i>	rasbalk <i>breed</i>	kleur <i>colour</i>	naam stier <i>sire name</i>	vrl dieren 2017 <i># females 2017</i>	vrl dieren <i># females</i>
14209	HF 7FH 1	ZB	Skalsumer Sunny Boy	19	300.185
970277	HF 6MRIJ2	RB	Kian	296	170.588
7086	HF 8	ZB	Eastland Cash	11	163.307
47243	HF 8	ZB	Delta Cleitus Jabot	4	136.307
22532	HF 8	ZB	Paltzer Sexation Bert		133.387
1381	HF 8	ZB	Tops Monitor Legend	5	133.163
7183	HF 8	ZB	Etazon Lord Lily	12	117.031
973318	HF 8	ZB	Delta Olympic	73	115.738
14040	HF 7FH 1	ZB	F16 Rocket C	1	111.438
2143	HF 7MRIJ1	RB	Marty Red		110.881
22533	HF 8	ZB	Freebrook Sexation Amos		107.211
978797	HF 8	ZB	Delta Atlantic	14.861	97.437
1879	HF 8	ZB	Long-Haven Scotty	1	95.846
970093	HF 8	ZB	Himster Grandprix	13	92.969
2444	HF 8	ZB	Etazon Celsius	9	83.210
12084	HF 8	ZB	Valentin		79.745
976923	HF7MRIJ 1	RB	Delta Fidelity	2.653	79.590
15421	MRIJ8	RB	Alva 4	1	77.454
974794	HF 8	ZB	Delta Paramount	538	72.610
37104	MRIJ4HF 4	RB	Leon		71.964
22511	HF 8	ZB	Tops Ac Lindy Magic		71.239
977222	HF 8	RB	Topspeed Kodak	4.789	69.328
47838	HF 8	ZB	Delta Lava		65.195
37936	BBL8	BB	Damocles	5	63.528
930519	HF 8	ZB	Downalane Cello	2	61.770
6376	HF 8	ZB	Nordkap		58.984
7388	HF 8	ZB	Archibald	4	57.187
502855	HF 8	ZB	Laurenzo	13	56.976
12637	HF 8	ZB	Havep Marconi		56.034
930106	HF 8	RB	Stadel-Red	11	56.004
975452	HF 8	ZB	Dudam Surprise	46	53.600
50444	HF 8	ZB	Holim Tornado		51.894
18302	HF 6MRIJ2	RB	Pigeonwood Red		50.540

2.2. Export/Export

Tabel 10. Aantal afgegeven CRV exportcertificaten per land
Number of export certificates by country
 1 september 2016 - 31 augustus 2017

Land/Country	Aantal exportcertificaten per jaar Number of export certificates								
	2017	2016	2015	2010	2005	2000	1995	1990	1985
Albanië	36	70	101	64	-	-	-	-	-
Algerije	1.206	582	423	1.490	3.541	2.392	3.845	2.455	80
België	406	93	99	424	267	494	982	185	82
Bosnie	-	-	-	-	929	325	-	-	-
Bulgarije	83	67	36	3.201	114	-	-	-	-
Cuba	-	-	-	-	-	2.460	621	-	-
Denemarken	13	9	9	14	46	181	62	16	12
Duitsland	667	564	395	483	1.146	3.774	2.992	35	21
Egypte	1	698	7	-	-	-	3.654	319	1.592
Estland	-	-	-	-	141	-	-	-	-
Engeland	1.729	470	1.026	5.418	1.405	205	1.938	155	-
Ethiopië	4	95	127	-	-	-	-	-	-
Frankrijk	46	10	2	105	92	85	140	119	-
Griekenland	-	38	66	645	3.432	1.325	442	545	255
Hongarije	-	-	3	62	59	1.029	427	-	-
Ierland	104	2	36	329	1.148	407	1.748	1	-
Irak	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Iran	-	-	-	-	-	-	-	3.010	128
Italië	559	157	445	1.169	1.662	226	173	1.843	-
Jordanië	5.099	583	3.527	222	-	-	793	405	47
Koeweit	529	1	211	-	-	1.118	1.568	246	-
Kosovo	425	-	-	-	-	-	-	-	-
Kroatie	211	4	47	1.432	10.212	3.050	-	-	-
Libanon	10	230	-	765	241	600	74	136	-
Libië	-	-	-	-	-	-	5.795	1.734	-
Letland	1.141	174	190	180	476	-	-	-	-
Litouwen	1	-	1	65	141	795	-	-	-
Luxemburg	-	-	10	-	23	110	134	27	8
Macedonië	-	-	-	-	31	2.220	34	-	-
Malta	-	-	-	-	-	-	590	445	-
Marokko	1.273	423	655	4.180	1.554	7.095	3.613	-	-
Oekraïne	65	21	38	6	-	-	3.671	-	-
Oezbekistan	23	59	322	1.677	140	-	-	-	-
Oman	187	327	438	-	-	-	-	-	-
Polen	4.052	248	642	735	5.485	6.231	-	-	-
Portugal	246	101	92	617	3.259	2.544	3.275	1.921	2.758
Roemenië	512	9.464	10.599	4.575	1.194	-	473	-	-
Rusland (GOS)	24.661	9.623	4.004	4.349	2.528	1.056	565	783	1.879
Servie Montenegro	-	-	123	255	451	-	-	-	-
Slowakije	-	-	-	-	-	6	955	-	-
Spanje	2.603	1.214	1.450	4.608	4.318	2.937	3.324	2.681	1.914
Sudan	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Syrië	-	1	-	393	-	-	-	-	-
Tsjechië	125	81	18	56	29	48	815	-	-
Tunesië	-	-	-	354	888	-	-	1.195	144
Turkije	148	185	5	8	3	-	5.924	42	-
Wit Rusland	-	184	7	35	-	-	-	-	-
Overig/Other	86	67	54	148	86	2.659	2.996	1.344	4.250
Totaal/Total	46.251	25.845	25.208	38.064	45.041	43.372	51.623	19.642	13.170

3. Kunstmatige inseminatie/Artificial insemination

3.1. Aantal inseminaties/Artificial insemination

Tabel 11. Aantal inseminaties per jaar (KI en DHZ KI)
Number of inseminations by year (AI and DIY-AI)

jaar	Eerste inseminaties totaal	Totaal inseminaties
year	First inseminations total	Total inseminations
2017	1.579.641	3.046.502
2016	1.618.354	3.071.176
2015	1.572.862	2.980.699
2014	1.502.992	2.821.685
2013	1.457.146	2.743.022
2012	1.416.207	2.660.914
2011	1.407.376	2.578.806
2010	1.407.018	2.543.982
2009	1.401.176	2.539.878
2008	1.385.793	2.600.476
2007	1.340.193	2.417.366
2006	1.342.068	2.367.225
2005	1.368.543	2.405.765
2004	1.430.994	2.512.554
2003	1.421.463	2.536.972
2002	1.433.759	2.559.930
2000	1.571.844	2.792.079
1999	1.609.251	2.872.093
1998	1.659.610	2.981.026
1997	1.659.496	2.929.482
1996	1.739.448	3.107.220
1995	1.753.797	3.169.858
1994	1.757.556	3.093.344
1993	1.817.593	3.175.972
1990	1.912.865	3.226.040
1985	2.167.601	3.422.659

DHZ-KI = Doe Het Zelf KI, DIY-AI = Do It Yourself-AI

Tabel 12. Maandelijks verdeling van eerste inseminaties in %
Monthly distribution of first inseminations (%)

	sept	okt	nov	dec	jan	feb	mrt	apr	mei	juni	juli	aug
2017	8,2	10,1	10,1	9,3	8,9	8,0	8,5	8,0	7,7	6,6	7,2	7,4
2016	8,7	9,2	9,3	9,6	9,1	8,5	8,8	8,0	7,2	6,9	7,0	7,7
2015	8,0	9,0	9,6	9,7	9,2	8,1	8,9	7,9	7,5	7,3	7,0	7,9
2014	8,4	9,3	10,0	9,5	9,0	8,1	8,5	7,8	7,7	6,8	6,9	8,0
2013	8,0	9,3	10,1	9,7	8,6	8,2	9,0	8,1	7,6	7,1	6,9	7,3
2012	7,8	8,9	9,8	10,2	9,1	8,3	8,9	8,2	7,4	7,1	7,3	7,1
2011	8,3	8,8	10,0	9,5	9,3	8,2	8,8	7,8	7,6	7,0	7,3	7,5
2010	7,6	9,3	10,3	9,9	9,4	8,5	9,0	7,6	7,7	6,8	6,1	7,6
2009	7,3	9,6	10,8	10,3	9,4	8,6	9,0	7,4	7,4	7,0	6,6	6,8
2008	7,4	9,3	11,3	10,3	9,6	8,4	9,1	7,9	6,9	6,5	6,8	6,7
2007	7,3	9,4	11,0	10,7	9,5	8,4	8,9	7,4	7,3	6,4	6,9	6,8
2006	7,3	9,5	11,2	11,3	9,5	8,2	8,9	7,6	6,9	6,5	5,9	7,2
2005	7,9	10,2	11,3	10,5	9,3	8,0	8,7	7,3	6,8	6,5	6,7	6,9
2000	6,7	8,5	11,2	11,4	9,5	8,7	8,8	7,6	7,1	7,0	7,3	6,1
1999	6,3	7,9	10,7	11,0	9,7	8,6	9,4	8,0	8,6	7,5	6,8	6,3
1995	6,2	6,8	9,5	11,3	10,4	9,1	9,9	8,4	8,6	7,4	6,3	6,0
1990	5,6	5,6	7,4	10,3	10,2	9,7	10,7	9,2	9,3	8,3	7,4	6,3
1985	5,9	5,5	5,9	8,2	9,1	9,4	10,7	9,7	10,8	10,1	8,1	6,6

Tabel 13. Aantal inseminaties per maand (KI en DHZ-KI)*Number of inseminations by month (AI and DIY-AI)*

maand	Eerste insem./ First insem.			Totaal insem./ Total insem		
	in	in	in %	in	in	in %
	2017	2016	2017	2017	2016	2017
month	in	in	in %	in	in	in %
	2017	2016	2017	2017	2016	2017
Alle inseminaties/All inseminations						
sept	129.573	140.784	8,2	249.551	260.855	8,2
okt	160.108	148.901	10,1	307.017	274.759	10,1
nov	159.037	150.078	10,1	303.959	275.435	10,0
dec	146.930	155.972	9,3	286.630	291.045	9,4
jan	140.808	147.476	8,9	272.882	281.538	9,0
feb	126.224	136.936	8,0	241.521	262.871	7,9
mrt	133.518	143.082	8,5	254.031	274.954	8,3
apr	126.642	128.901	8,0	238.986	249.804	7,8
mei	121.409	116.893	7,7	235.963	230.086	7,7
juni	104.166	111.485	6,6	205.073	215.725	6,7
juli	113.938	113.525	7,2	222.106	217.518	7,3
aug	117.288	124.321	7,4	228.783	236.586	7,5
Totaal	1.579.641	1.618.354		3.046.502	3.071.176	

DHZ-KI = Doe Het Zelf KI, DIY-AI = Do It Yourself-AI

Tabel 14.

rasgroep	Eerste insemin./First insemin.					Totaal insemin./ Total insemin.				
	in	in	in	in	in	in	in	in	in	in
	2017	2016	2015	2014	2013	2017	2016	2015	2014	2013
<i>breed</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>	<i>in</i>
<i>breed</i>	2017	2016	2015	2014	2013	2017	2016	2015	2014	2013
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds										
HF	857.813	928.514	944.947	907.859	855.998	1.549.043	1.669.367	1.716.715	1.654.232	1.558.792
FH	1.768	1.936	2.010	2.219	2.500	2.692	3.060	3.221	3.528	4.113
Blaarkop	1.320	1.053	823	625	754	3.010	2.333	1.938	1.597	1.835
Lakenvelder	280	261	269	274	354	458	446	407	437	637
Overig/Onbekend	0	1	1	2	19	0	1	12	3	27
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds										
HF	260.053	280.404	306.825	315.764	329.547	472.022	503.851	561.973	577.475	601.395
MRIJ	19.328	21.814	26.246	24.624	25.104	32.738	37.238	47.631	42.130	41.502
Ayshire	146	251	437	907	1.482	219	415	729	1.481	2.342
Blaarkop	1.999	1.859	1.686	2.278	2.297	4.459	4.140	4.066	5.534	5.425
Brandrood	8	19	259	268	285	8	32	367	387	422
Brown Swiss	10.765	12.716	15.558	17.609	20.227	20.024	23.282	27.905	32.225	37.719
Deens Roodbont	4.459	4.504	5.995	5.079	2.822	6.948	7.083	9.811	8.163	4.273
FH RB	324	196	236	312	267	442	264	349	457	376
Fleckvieh	40.936	44.993	48.131	50.884	52.557	75.128	81.791	87.606	92.830	96.774
Lakenvelder	514	541	555	583	627	837	867	922	974	1.070
Montbeliarde	16.158	17.291	19.591	20.317	25.243	28.487	31.115	37.509	43.097	75.331
Normande	174	142	92	104	152	291	260	135	161	210
Noors Roodbont	8.138	8.913	10.059	10.482	8.716	14.782	15.892	18.383	19.422	16.415
Jersey	7.726	7.012	6.039	4.370	3.408	13.662	12.024	10.797	7.600	5.929
Zweeds Roodbont	5.700	8.200	8.555	11.302	16.514	9.159	13.169	14.163	19.311	28.852
Overig/Onbekend	108	88	61	46	50	255	170	128	91	75
Vleesras/ Beef										
Aberdeen Angus	791	256	170	118	109	1632	409	271	227	184
Blonde d' Aquitaine	939	1.123	1.208	1.447	1.473	1.471	1.750	1.873	2.126	2.251
Belgische Blauwe	337.038	272.555	169.285	121.103	102.049	803.565	656.178	427.542	301.117	249.516
Buffel	10	58	5	9	15	12	60	5	9	16
Charolais	87	82	136	115	103	148	136	188	159	173
Dexter	35	27	42	32	48	56	44	66	45	72
Hereford	347	367	283	278	264	505	615	430	389	392
Limousin	385	441	501	628	718	553	679	750	918	1.072
Maine Anjou	52	57	93	105	94	69	82	150	167	161
Marchigiana	42	37	51	44	45	83	57	88	61	63
Parthenaise	22	11	21	27	25	34	15	38	59	36
Piemontese	587	604	568	695	749	1.021	1.020	1.041	1.203	1.256
Speckle Park	89	20	-	-	-	140	29	-	-	-
Verbeterd Roodbont	1.371	1.833	1.937	2.284	3.700	2.306	3.018	3.221	3.753	4.023
Wagyu	84	121	128	167	96	166	200	189	267	202
Overig/Onbekend	45	54	56	32	43	77	84	80	50	91

Tabel 15. De meest gebruikt stieren in 2016/2017
Most used bulls in the Netherlands in 2016/2017

stiercode/ <i>AI-code</i>	naam stier <i>sire name</i>	1e inseminaties boekjaar <i>1e inseminations this year</i>
Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds		
940556	Stellando RF	41.816
978797	Atlantic	32.123
940889	Danno	29.593
941280	Startrek	16.847
940749	Browning	16.475
940892	Rocky	15.894
941112	Vitesse	15.066
941409	Bravo	14.796
941581	Finder	14.555
941470	Final	13.929
940421	Fantasy	13.289
940211	G-Force	12.863
767300	Balisto	12.758
941718	Rosebud	12.508
941617	Carnival	12.378
940956	Mobile	12.100
941434	Brasil Rf	12.066
39566	Red Cliff	11.711
940583	Brandy	11.642
941687	Magister	11.368
Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds		
940421	Fantasy	13.289
941718	Rosebud	12.508
941617	Carnival	12.378
39566	Red Cliff	11.711
940583	Brandy	11.642
941232	Delegate	9.339
941484	Ticket	8.574
941624	Debater	8.322
978561	Stefan	7.660
979927	Cherokee	7.174
MRIJ		
940993	Nowen	1.951
940106	Koen	1.109
941638	Harcon	883
940840	Marcello	750
Blaarkop		
941710	De Cock (Zwart)	433
941711	Govert (Rood)	361
941539	Bas 3 (Rood)	355
Overig		
764716	Braut (Noors Roodbont)	3.489
766210	Crasat (Montbeliarde)	3.352
764745	Rumgo (Fleckvieh)	2.911
768738	Gopollen (Noors/Zweeds Roodbont)	2.552
764445	Sun-Made Vigor (Brown Sw.)	2.055
765068	Triomphe (Montbeliarde)	2.001
765311	Valfin Jb (Montbeliarde)	1.942
764621	Waldbrand (Fleckvieh)	1.806
769395	Flipex (Montbeliarde)	1.786
768649	Vr Donato (DR/HF/ZRB)	1.783
768295	Bfg Rijeka (Fleckvieh)	1.766
768572	Vr Dalton (DR/BS/HF)	1.551
766969	Bfg Westkreuz (Fleckvieh)	1.463
765343	R Fastrup (ZRB/BS/HF)	1.448
57182	Mr Protein (Jersey)	1.174
Vleesstieren/Beef		
768245	Elk 33 van de Plashoeve	28.610
768201	Rachid de Remichampagne	20.104
57200	Vekis Poetin	18.581
39727	Obese v.d. Brabantse Blauwe	18.134
768478	Noble de Petit Rosiere	14.617
766809	Elk 23 van de Plashoeve	13.783

Tabel 16. De meest gebruikte stieren tot 1 september 2017*Most used bulls in the Netherlands up to 1 september 2017*

stiercode/ AI-code	ras breed	kleur colour	naam stier sire name	1e ins 2017 first ins 2017	alle 1e ins. first ins. Total	totaal ins. total # ins.
14209	HF 7 FH 1	ZB	Skalsumer Sunny Boy	61	970.203	1.596.097
7086	HF 8	ZB	Eastland Cash	40	498.665	798.630
1381	HF 8	ZB	Tops Monitor Legend	16	472.143	791.648
970277	HF 6 MRIJ 2	RB	Kian	483	456.265	784.058
47243	HF 8	ZB	Delta Cleitus Jabot	16	444.749	715.019
19002	PIM 8	EB	Ermenegildo	5	420.268	726.089
22532	HF 8	ZB	Paltzer Sexation Bert		406.067	712.535
7183	HF 8	ZB	Etazon Lord Lily	22	387.919	619.946
973318	HF 8	ZB	Delta Olympic	107	368.671	595.260
14040	HF 7 FH 1	ZB	F16 Rocket C	3	361.773	631.600
15421	MRIJ 8	RB	Alva 4		358.330	584.996
22533	HF 8	ZB	Freebrook Sexation Amos	1	340.666	583.452
19009	PIM 8	EB	Elvio	1	330.552	569.253
1879	HF 8	ZB	Long-Haven Scotty ET		313.195	515.521
2143	HF 7 MRIJ 1	RB	Marty Red ET	1	302.812	515.866
970093	HF 8	ZB	Himster Grandprix	33	283.487	480.020
22511	HF 8	ZB	Tops AC Lindy Magic		269.748	413.957
978797	HF 8	ZB	Delta Atlantic	32.123	268.611	451.611
12084	HF 8	ZB	Valentin		265.130	432.669
2444	HF 8	ZB	Etazon Celsius	13	259.226	417.785
37104	MRIJ 4 HF 4	RB	Leon	1	251.314	422.503
48112	PIM 8	EB	Lido	2	251.172	434.840
1051	HF 8	ZB	Mowry C Bootmaker Bill		234.159	250.648
976923	HF 7 MRIJ 1	RB	Delta Fidelity	5.462	232.105	377.370
974794	HF 8	ZB	Delta Paramount	824	231.197	388.700
37936	BBL 8	BB	Damocles	24	214.434	394.437
29530	MRIJ 8	RB	Gonda's Mars		205.646	329.241
47838	HF 8	ZB	Delta Lava	4	196.173	335.637
930519	HF 8	ZB	Downalane Cello	4	184.339	293.516
7050	FH 4 HF 4	ZB	String Arko 68		182.770	291.814
17513	MRIJ 8	RB	Tedma		182.271	198.198
19564	MRIJ 8	RB	Werna's Gerard	6	180.186	288.768
12637	HF 8	ZB	Havep Marconi	2	174.845	275.960
940556	HF 8	ZB	Batenburg G. Stellando	41.816	174.593	293.214
6376	HF 8	ZB	Nordkap		171.584	307.983
22505	HF 8	ZB	Swatara Valley PA Senator		170.261	271.048
502855	HF 8	ZB	Laurenzo	27	168.857	259.584
977222	HF 8	RB	Topspeed Kodak	5.060	166.245	270.379
1053	HF 8	ZB	Flemingdale A Superstar		166.192	190.969
9171	MRIJ 8	RB	Betsie 19 Mars		165.778	268.891
22504	HF 8	ZB	Swatara Valley AC Marquis		161.969	258.825
18302	HF 6 MRIJ 2	RB	Pigeonwood Red ET	2	160.919	256.135
975452	HF 8	ZB	Dudam Surprise	109	158.322	273.453
930106	HF 8	RB	Stadel-Red	39	154.298	244.116
1921	HF 8	ZB	F&G Acres Felix ET		150.288	280.042
1109	HF 8	ZB	Janna's Nehls		148.792	236.984
18060	MRIJ 8	RB	Prins 2		148.453	153.040
29519	MRIJ 8	RB	Roland 52		147.549	169.973
977265	HF 8	ZB	Woudhoeve 1042 Impuls	316	147.044	241.469
2478	HF 8	ZB	Etazon Labelle	21	146.197	226.263
108727	HF 8	ZB	Ralma O-Man Cf Cricket-ET	745	145.673	242.174
50444	HF 8	ZB	Holim Tornado		145.405	282.864
35538	HF 8	RB	Franko		141.011	227.167
7388	HF 8	ZB	Archibald	24	139.421	296.846
770453	HF 8	ZB	Lucky Mike	17	138.214	203.336
15780	MRIJ 8	RB	Roland 11		137.836	241.380
22542	HF 8	ZB	Budjon Chaser	1	134.443	229.051
8206	FH 8	ZB	Sudhoekster Nestor		134.069	136.591
502216	HF 8	ZB	Etazon Slogan	3	133.658	227.494
35473	HF 8	ZB	Adams Bros Cockney Pilot	6	133.440	182.924
1051	HF 8	ZB	Keystone Ivan Silver	1	132.914	159.308
977267	HF 8	ZB	Dt Improver	272	130.413	238.961
14083	HF 8	ZB	Thonyma Gambler		129.820	214.570
976075	HF 8	ZB	Beekmanshoeve Bertil	145	126.525	203.350
5145	FH 8	ZB	Pan 145		124.786	129.719
501340	HF 8	ZB	Holim Boudewijn	7	122.889	192.302
1487	HF 8	ZB	Oudkerker Constantijn		120.837	224.897
26387	HF 8	ZB	Mapel Wood Ideal	1	120.810	232.733
5101	FH 8	ZB	Kastanje Frans 101		120.743	178.998

Tabel 17. Aantal eerste inseminaties vleesstieren
Number of first inseminations with beef bulls

Jaar	totaal aantal eerste ins.	aantal eerste ins. vleesstieren	percentage vleesstieren t.o.v. totaal
<i>Year</i>	<i># first ins.</i>	<i># first ins.with beef bulls</i>	<i>percentage beef from total</i>
2017	1.579.641	341.924	21,6
2016	1.618.354	277.646	17,2
2015	1.572.862	174.486	11,1
2014	1.502.992	127.084	8,5
2013	1.457.146	108.252	7,4
2012	1.416.207	125.813	8,9
2011	1.407.376	140.893	10,0
2010	1.407.018	126.137	9,0
2009	1.401.176	99.313	7,1
2008	1.385.793	80.456	5,8
2007	1.340.193	117.885	8,8
2006	1.342.068	141.448	10,5
2005	1.368.543	159.134	11,6
2004	1.430.994	160.618	11,2
2003	1.421.463	135.589	9,5
2002	1.433.759	121.203	8,5
2001	1.464.657	113.557	7,8
2000	1.571.844	130.487	8,3
1999	1.609.251	103.662	6,4
1998	1.659.610	88.651	5,3
1997	1.659.496	84.506	5,1
1996	1.739.447	92.399	5,3
1995	1.753.797	113.512	6,5
1994	1.757.556	142.932	8,1
1993	1.834.659	174.153	9,5
1992	1.847.702	215.257	11,6
1991	1.911.584	286.681	15,0
1990	1.912.865	272.111	14,2
1989	1.898.539	242.435	12,8
1988	1.877.718	234.720	12,5
1987	1.931.943	210.523	10,9
1986	2.068.757	96.111	4,6
1985	2.167.601	83.571	3,9

4. Melkproductieregistratie/Milk recording

4.1. Deelname aan de melkproductieregistratie/participation in milk recording

Tabel 18. Aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien en het aantal melk- en kalfkoeien per 1 april (cijfers 2017 zijn voorlopig)

Number of dairy herds and the number of dairy cows on 1 April (data 2017 are preliminary)

jaar	melk- en kalfkoeien per 1 april*	aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien per 1 april*	aantal melkkoeien t.o.v. voorafgaand jaar	gem. aantal melk- en kalfkoeien per bedrijf	% MPR- koeien	MPR-bedrijven in % van alle bedrijven
year	# dairy cows on 1 April	# dairy herds on 1 April	# dairy cows compared to last year	average # cows per herd	% milk- recorded cows	% milkrecord herds from total
2017	1.693.390	18.060	-51.437	93,8	90,3	84,0
2016	1.744.827	17.910	123.060	97,4	92,2	88,2
2015	1.621.767	18.265	49.480	88,8	94,2	88,0
2014	1.572.287	18.581	19.368	84,6	91,5	85,8
2013	1.552.919	18.665	68.928	83,2	89,7	84,5
2012	1.483.991	18.682	14.271	79,4	89,3	85,2
2011	1.469.720	19.247	-8.915	76,4	88,6	84,1
2010	1.478.635	19.805	-10.436	74,7	88,1	81,7
2009	1.489.071	20.268	22.937	73,5	86,8	81,0
2008	1.466.134	20.746	52.968	70,7	88,7	81,0
2007	1.413.166	21.313	-6.572	66,3	90,9	80,2
2006	1.419.738	22.301	-13.484	63,7	86,3	77,6
2005	1.433.222	23.527	-37.367	60,9	84,3	75,7
2004	1.470.589	24.329	-7.177	60,4	85,4	79,4
2003	1.477.766	25.002	-7.765	59,1	85,3	78,8
2002	1.485.531	26.393	-60.292	56,3	84,0	77,8
2001	1.545.823	27.925	41.726	55,4	85,1	77,1
2000	1.504.097	29.466	-84.392	51,0	82,1	75,7
1999	1.588.489	31.719	-22.141	50,1	81,4	74,5
1995	1.707.857	37.465	-	45,6	79,7	71,0
1990	1.877.684	46.977	-	40,0	74,5	64,2
1985	2.366.570	57.995	-	40,8	76,6	60,6
1980	2.356.013	67.165	-	35,1	68,6	50,7
1975	2.216.593	91.560	-	24,2	61,5	45,3
1970	1.896.000	122.345	-	15,5	59,0	44,1
1965	1.722.729	155.000	-	11,1	65,2	49,0
1960	1.628.391	183.000	-	8,9	66,7	51,0
1955	1.509.715	197.000	-	7,7	71,9	46,0
1950	1.518.091	208.000	-	7,3	50,4	33,0

* Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) National Count

Tabel 19. Deelname aan de MPR landelijk, peildatum 1 juli 2017
Participation in the milk recording on 1 July 2017

jaar	MPR-koeien	bedrijven met MPR- koeien	gem. aantal MPR-koeien per bedrijf	MPR-koeien t.o.v. voorgaand jaar
<i>year</i>	<i># milk- recorded cows</i>	<i># milk- recorded herds</i>	<i>average # milk- recorded cows per herd</i>	<i># milkcows compared to last year</i>
2017	1.528.453	15.167	100,8	-80.531
2016	1.608.984	15.802	101,8	81.417
2015	1.527.567	16.078	95,0	88.831
2014	1.438.736	15.941	90,3	45.471
2013	1.393.265	15.776	88,3	68.121
2012	1.325.144	15.920	83,2	22.543
2011	1.302.601	16.180	80,5	10.223
2010	1.292.378	16.419	78,7	-8.537
2009	1.300.915	16.808	77,4	16.684
2008	1.284.231	17.103	75,1	58.505
2007	1.225.726	17.300	70,9	17.208
2006	1.208.518	17.806	67,9	-1.789
2005	1.210.307	18.599	65,1	-62.045
2004	1.255.528	19.324	65,0	-16.824
2003	1.272.352	19.701	64,0	24.110
2002	1.248.242	20.538	60,8	-67.942
2001	1.316.184	21.523	61,2	80.683
2000	1.235.501	22.292	55,4	-57.828
1999	1.293.329	23.640	54,7	-8.788
1998	1.302.117	24.675	52,8	29.218
1995	1.361.897	26.599	51,2	47.495
1990	1.399.742	30.141	46,4	-
1985	1.780.656	34.455	51,7	-
1980	1.617.255	34.025	47,5	-
1975	1.362.882	41.470	32,9	-
1970	1.122.676	53.938	20,8	-
1965	1.085.980	75.212	14,4	-
1960	1.085.106	93.764	11,6	-
1955	934.208	90.131	10,4	-
1950	764.525	69.302	11,0	-

Tabel 20. Deelname aan de melkproductieregistratie en frequentie, peildatum 1 juli 2017

Participation in different milkrecording and frequency, on 1 July 2017

jaar year	aantal MPR-koeien # rec. cows	% koeien MPR/systeem % cows/recording system				# MPR-bedrijven # rec. milkherds	% bedrijven/MPR-systeem % herds/recording system			
		3-wk	4-wk	5-wk	6-wk		3-wk	4-wk	5-wk	6-wk
2017	1.528.453	0,3	28,9	7,1	63,6	15.257	0,5	32,5	7,3	59,7
2016	1.608.984	0,4	31,2	7,0	61,4	15.802	0,6	34,9	7,2	57,4
2015	1.527.567	0,5	34,1	7,0	58,4	16.078	0,7	37,7	7,1	54,5
2014	1.438.736	0,5	36,3	7,1	56,1	15.941	0,7	40,1	7,1	52,1
2013	1.393.265	0,8	38,9	7,3	53,0	15.776	0,9	43,0	7,3	48,8
2012	1.325.144	0,7	41,7	7,1	50,5	15.920	1,0	45,5	7,0	46,5
2011	1.302.601	0,8	44,4	6,9	47,9	16.180	1,2	48,1	6,9	43,8
2010	1.292.378	0,9	46,2	6,7	46,1	16.419	1,3	49,9	6,7	42,1
2009	1.300.915	1,0	49,1	6,6	43,3	16.808	1,5	52,5	6,4	39,6
2008	1.284.231	1,3	52,1	6,9	39,7	17.103	1,8	55,4	6,1	36,7
2007	1.225.726	1,4	53,6	6,1	38,9	17.300	2,0	56,6	5,9	35,5
2006	1.208.337	1,7	54,7	5,8	37,8	17.803	2,2	57,6	5,6	34,6
2005	1.210.307	2,0	56,3	5,4	36,3	18.599	2,6	58,9	5,2	33,3
2000	1.235.501	5,0	64,1	3,5	27,4	22.292	6,1	65,3	3,3	25,3
1995	1.361.879	11,6	69,2	-	19,2	26.599	13,3	68,8	-	17,9
1990	1.399.742	40,6	59,4	-	-	30.141	40,6	59,4	-	-

4.2. Gemiddelde melkproductie/Average milk production

Tabel 21. Rollend Jaargemiddelde/Rolling herd average
Gemiddelde melkproductie per jaar en provincie
Average production per year and by province
 1 september 2016 - 31 augustus 2017

jaar	aantal bedrijven	koeien per bedrijf cows/herd	lft age at calving	kg melk kg milk	% vet %	% eiw %	kg vet kg fat	kg eiw kg prot	kg v+e kg f+p	EJR#
year	# herds				fat	prot				EAR#
2017	14.751	102	4.07	8.706	4,36	3,57	380	311	691	1983
2016	14.951	101	4.07	8.663	4,38	3,55	380	307	687	1968*
2015	15.104	93	4.07	8.373	4,34	3,55	364	297	661	2124
2014	15.155	90	4.08	8.376	4,33	3,53	363	296	659	2115
2013	15.301	87	4.08	8.217	4,39	3,55	361	291	652	2096
2012	15.606	82	4.07	8.335	4,38	3,54	365	295	660	2120
2011	16.048	80	4.08	8.387	4,40	3,54	369	297	666	2141
2010	16.455	78	4.08	8.344	4,38	3,53	365	295	660	2119
2009	16.841	77	4.09	8.218	4,35	3,52	358	289	647	2077
2008	17.112	74	4.09	8.152	4,37	3,52	356	287	643	2065
2007	17.557	70	4.09	8.197	4,37	3,51	358	288	646	2072
2006	18.368	67	4.09	8.127	4,41	3,51	358	285	643	2063
2005	19.033	65	4.09	8.029	4,42	3,52	355	282	638	2036
2004	19.658	65	4.08	7.807	4,45	3,51	347	274	621	1983

provincie	aantal bedrijven	koeien per bedrijf	lft age at calving	kg melk kg milk	% vet %	% eiw %	kg vet kg fat	kg eiw kg prot	kg v+e kg f+p	EJR
province	# herds	cows/herd			fat	prot				EAR
Zeeland	184	113	4.04	9.610	4,26	3,54	409	340	749	2157
Flevoland	254	140	4.05	9.159	4,36	3,56	400	326	726	2082
Noord Brabant	1.968	108	4.03	9.115	4,35	3,58	397	326	723	2077
Limburg	464	107	4.04	8.897	4,35	3,57	387	318	705	2023
Gelderland	2.559	92	4.07	8.728	4,40	3,59	384	313	697	2000
Overijssel	2.762	91	4.07	8.712	4,41	3,59	384	313	697	1998
Drenthe	955	114	4.07	8.638	4,36	3,55	376	307	683	1959
Friesland	2.229	116	4.07	8.515	4,35	3,58	370	305	675	1939
Groningen	759	123	4.07	8.486	4,37	3,56	371	302	673	1928
Noord-Holland	773	95	4.08	8.528	4,32	3,55	368	303	671	1927
Utrecht	883	83	4.08	8.420	4,33	3,56	365	300	665	1907
Zuid-Holland	961	89	4.09	8.386	4,30	3,54	361	297	658	1891

EJR = economisch jaarresultaat

EAR =economic annual result

*) Voor de berekening van het EJR is vanaf 2016 gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.

Since 2016 for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct comparison with previous years.

Tabel 22. Gemiddelde geregistreerde melkproductie per lactatie*Average production per lactation of the milkrecorded cows*

jaar	aantal koeien *)	lft	dgn	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v+e	EJR#
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>age</i>	<i>days</i>	<i>milk</i>	<i>fat</i>	<i>prot</i>	<i>fat</i>	<i>prot</i>	<i>f+p</i>	<i>EAR#</i>
2017	1.040.072		351	9.539	4,36	3,55	416	339	755	1931
2016	1.045.941		351	9.442	4,35	3,55	411	335	746	1904
2015	960.823		352	9.355	4,32	3,53	404	330	734	2091
2014	949.172		353	9.330	4,36	3,54	407	330	737	2096
2013	905.385		355	9.339	4,37	3,53	408	330	738	2080
2012	860.597		356	9.503	4,37	3,54	415	336	751	2112
2010	867.740		353	9.400	4,34	3,52	408	331	739	2120
2005	869.900		345	8.867	4,42	3,51	392	311	703	1988
2000	1.127.155		336	8.418	4,37	3,48	368	293	661	-
1995	1.205.652		328	7.508	4,46	3,50	335	263	598	-
1990	1.304.667		312	6.873	4,38	3,46	300	238	538	-
1985	1.711.244		304	5.559	4,16	3,39	231	188	419	-
1980	1.452.407		311	5.466	4,05	3,38	221	185	406	-
1975	1.227.650		307	4.902	3,98	3,40	195	167	362	-
1970	823.901		305	4.639	3,96	3,33	184	154	338	-
1965	782.084		304	4.370	3,95	3,35	173	146	319	-
1960	765.773		306	4.420	3,85	3,34	170	148	318	-
1955	630.290		308	4.118	3,78	-	156	-	-	-
1950	394.943		306	4.110	3,66	-	150	-	-	-
2017										
Vaarzen	360.370	2.02	350	8.455	4,34	3,54	367	299	666	1724
2de kalf	271.840	3.03	347	9.637	4,37	3,60	421	347	768	1989
3de kalf	180.390	4.04	352	10.408	4,37	3,55	455	370	825	2098
4de kalf	111.147	5.05	355	10.555	4,38	3,52	462	372	834	2100
>= 5de kalf	116.325	7.05	358	10.354	4,38	3,49	453	361	814	2019
zwartbont	760.367	3.09	353	9.823	4,33	3,53	425	347	772	1970
roodbont	220.407	3.09	346	8.815	4,52	3,63	398	320	718	1852
vlees	1.067	3.06	335	8.225	4,30	3,53	354	290	644	1689
onbekend	54.484	3.09	348	8.606	4,33	3,53	373	304	677	1730
Afgevoerde koeien	534.087	4.09	241	6.684	4,37	3,50	292	234	526	

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2017 opnieuw heeft gekalfd
aantal koeien van 2005 - 2017 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
niveau melkproductie is wel vergelijkbaar
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minimaal 200 dagen
number of cows in 2005/2017 cannot be compared to numbers from previous years

EJR = economisch jaarresultaat

EAR = *economic annual result*

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf 2016 gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren,
waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.

Since 2016 for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct comparison with previous years.

Tabel 23. Gemiddelde lactatieproductie van stamboek- en niet stamboekkoeien*Average lactation production of pedigree and non-pedigree cows*

	aantal *)		kg	%	%	kg	kg	kg	
jaar	koeien	dgn	melk	vet	eiw	vet	eiw	v+e	EJR#
			kg	%	%	kg	kg	kg	
year	# cows	days	milk	fat	prot	fat	prot	f+p	EAR#

Stamboek/Pedigree (S)

2017	904.754	351	9.629	4,36	3,55	420	342	762	1952
2016	908.914	351	9.540	4,35	3,55	415	339	754	1925
2015	836.541	352	9.453	4,32	3,53	408	334	742	2115
2014	826.081	353	9.429	4,36	3,54	411	333	744	2119
2013	787.189	356	9.448	4,36	3,54	412	334	746	2104
2012	749.650	356	9.622	4,36	3,53	420	340	760	2138
2010	764.715	354	9.515	4,34	3,52	413	335	748	2104
2005	781.619	346	8.983	4,42	3,51	397	315	712	2012
2004	817.994	347	8.903	4,40	3,49	392	311	703	2069
2000	1.002.539	337	8.537	4,37	3,48	373	297	670	-
1995	1.018.248	329	7.657	4,46	3,50	341	268	609	-
1990	1.071.159	312	6.983	4,39	3,46	306	241	547	-

Niet stamboek/Non pedigree (C)

2017	135.318	350	8.937	4,35	3,54	389	316	705	1794
2016	137.027	349	8.792	4,34	3,54	382	311	693	1764
2015	124.281	351	8.696	4,32	3,52	376	306	682	1932
2014	123.091	351	8.666	4,36	3,53	378	306	684	1942
2013	118.196	353	8.616	4,38	3,53	377	304	681	1919
2012	110.947	352	8.697	4,38	3,53	381	307	688	1936
2010	103.025	348	8.548	4,35	3,52	372	301	673	1899
2005	88.281	337	7.836	4,42	3,50	346	274	620	1768
2004	88.418	337	7.733	4,40	3,48	340	269	609	1733
2000	124.616	330	7.461	4,37	3,47	326	259	585	-
1995	187.404	324	6.702	4,43	3,50	297	235	532	-
1990	233.508	309	6.350	4,28	3,44	272	218	490	-

EJR = economisch jaarresultaat

EAR = economic annual result

*) het aantal koeien dat in 2003 - 2017 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2003 - 2017 is niet vergelijkbaar met die van 2002 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2003 / 2017 cannot be compared to numbers from previous years

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf 2016 gebruikgemaakt van aangepaste
wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
*Since 2016 for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct
comparison with previous years.*

Tabel 24. Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per melkras*Average production in 305 days of pedigree cows per breed*

	aantal		kg	%	%	kg	kg	kg	
jaar	koeien	dgn	melk	vet	eiw	vet	eiw	v+e	EJR#
			kg	%	%	kg	kg	kg	
year	# cows	days	milk	fat	prot	fat	prot	f+p	EAR#

Melkras zwartbont/Black-and-white dairy breeds

2017	700.441	305	8.953	4,28	3,48	383	312	695	1978
2016	706.288	305	8.867	4,26	3,48	378	309	687	1950
2015	652.753	305	8.784	4,22	3,46	371	304	675	2139
2014	648.905	305	8.735	4,27	3,47	373	303	676	2142
2013	621.486	305	8.722	4,28	3,46	373	302	675	2125
2012	594.248	305	8.857	4,28	3,47	379	307	686	2159
2010	608.312	305	8.804	4,25	3,45	374	304	678	2126
2005	620.777	305	8.469	4,35	3,45	368	292	660	2046
2000	761.035	305	8.222	4,30	3,43	353	282	635	-
1995	708.218	305	7.584	4,44	3,46	337	262	599	-
1990	739.220	305	7.122	4,42	3,43	315	244	559	-
1985	814.190	305	5.765	4,23	3,38	244	195	439	-

Melkras roodbont/Red-and-white dairy breeds

2017	200.046	305	8.183	4,47	3,58	366	293	659	1864
2016	198.809	305	8.093	4,46	3,58	361	290	639	1839
2015	180.641	305	7.987	4,43	3,57	354	285	639	2032
2014	174.528	305	7.944	4,48	3,58	356	284	640	2036
2013	163.483	305	7.940	4,48	3,58	356	284	640	2025
2012	153.487	305	8.071	4,48	3,56	363	288	651	2062
2010	154.936	305	7.992	4,48	3,55	358	284	642	2022
2005	154.926	305	7.539	4,52	3,54	341	267	608	1885
2000	234.732	305	7.277	4,45	3,53	324	257	581	-
1995	269.974	305	6.661	4,40	3,55	293	236	529	-
1990	303.691	305	6.359	4,27	3,50	271	222	493	-
1985	331.005	305	5.442	4,06	3,43	221	187	408	-

Totaal/Total

2017	951.120	305	8.742	4,32	3,51	378	307	685	1940
2016	954.129	305	8.658	4,31	3,51	373	304	677	1913
2014	862.472	305	8.530	4,31	3,49	368	298	666	2104
2013	822.880	305	8.523	4,32	3,48	368	297	665	2090
2012	783.567	305	8.659	4,32	3,48	374	301	675	2124
2010	794.751	305	8.603	4,29	3,48	369	299	668	2091
2005	790.387	305	8.267	4,38	3,46	362	286	648	2011
2000	1.002.539	305	7.999	4,33	3,45	347	276	623	-
1995	1.018.248	305	7.304	4,44	3,48	324	254	578	-
1990	1.071.159	305	6.897	4,38	3,45	302	238	540	-

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2017 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2005 - 2017 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2005 / 2017 cannot be compared to numbers from previous years

#) Voor de berekening van het EJ# is vanaf 2016 gebruikgemaakt van aangepaste
wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
*Since 2016 for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct
comparison with previous years.*

Tabel 25. Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per ras*Average production in 305 days of pedigree cows per breed*

jaar	aantal koeien	dgn	kg melk	% vet	% eiw	kg vet	kg eiw	kg v+e
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>days</i>	<i>kg milk</i>	<i>% fat</i>	<i>% prot</i>	<i>kg fat</i>	<i>kg prot</i>	<i>kg f+p</i>
HF								
2017	623.031	305	9.029	4,28	3,49	386	315	701
2016	637.033	305	8.938	4,25	3,48	380	311	691
2015	597.312	305	8.849	4,23	3,46	374	306	680
2014	601.038	305	8.785	4,27	3,47	375	305	680
2013	579.768	305	8.767	4,27	3,46	374	303	677
2010	574.740	305	8.832	4,25	3,45	375	305	680
2005	552.125	305	8.514	4,34	3,45	369	293	663
2000	566.057	305	8.319	4,28	3,42	356	285	641
FH								
2017	709	305	6.425	4,50	3,56	289	229	518
2016	673	305	6.307	4,44	3,57	280	225	505
2015	708	305	6.274	4,45	3,55	279	223	502
2014	727	305	6.155	4,48	3,54	276	218	494
2013	698	305	6.306	4,49	3,55	283	224	507
2010	859	305	6.314	4,50	3,55	284	224	508
2005	1.443	305	6.398	4,48	3,54	286	226	513
2000	3.000	305	6.445	4,45	3,51	287	226	513
HF Rood/Red								
2017	133.162	305	8.469	4,48	3,58	379	303	682
2016	135.657	305	8.362	4,46	3,59	373	300	673
2015	125.540	305	8.248	4,44	3,55	366	293	659
2014	122.246	305	8.187	4,49	3,57	368	292	660
2013	114.134	305	8.179	4,49	3,56	367	291	658
2010	101.416	305	8.228	4,48	3,55	369	292	661
2005	66.546	305	7.714	4,53	3,52	349	272	621
2000	31.710	305	7.663	4,44	3,49	340	267	607
MRIJ								
2017	7.107	305	6.654	4,45	3,67	296	244	540
2016	7.527	305	6.560	4,45	3,69	292	242	534
2014	7.515	305	6.464	4,44	3,65	287	236	523
2013	7.238	305	6.441	4,44	3,66	286	236	522
2010	7.441	305	6.416	4,36	3,65	280	234	514
2005	8.173	305	6.282	4,39	3,60	276	226	502
2000	22.441	305	6.485	4,34	3,54	282	230	512

*) het aantal koeien dat in 2005 - 2017 opnieuw heeft gekalfd
aantal van 2005 - 2017 is niet vergelijkbaar met die van 2000 en eerder,
aantal was eerder inclusief afgevoerde koeien met minmaal 200 dagen
number of cows in 2005 / 2017 cannot be compared to numbers from previous years

Tabel 26. Lactatie productie Stamboekkoeien
Rasgemiddelden periode: 1 september 2016 - 31 augustus 2017
1e regel: lactatiegemiddelden/ 2e regel: 305-dagen productie
Average milk production of pedigree cows by breed
1 st line: per lactation / 2nd line: 305-days production

Rasgroep	aantal koeien	dagen	kg melk	% vet	% eiwit	kg vet	kg eiwit	kg v+e	EJR#
	# cows	days	kg milk	% fat	% prot	kg fat	kg prot	kg f+p	EAR#
Zwartbonten '16-'17	700.441	353	9.856	4,32	3,53	426	348	774	1978
		305	8.953	4,28	3,48	383	312	695	
Roodbonten '16-'17	200.046	346	8.863	4,52	3,63	401	322	723	1864
		305	8.183	4,47	3,58	366	293	659	
HF Zwartbont	623.031	354	9.958	4,32	3,52	430	351	781	1988
		305	9.029	4,28	3,49	386	315	701	
HF Roodbont	133.162	350	9.233	4,53	3,63	418	335	753	1919
		305	8.469	4,48	3,58	379	303	682	
MRIJ	7.107	334	7.037	4,49	3,71	316	261	577	1524
		305	6.654	4,45	3,67	296	244	540	
MRIJ 50 - 75%	8.250	336	7.538	4,52	3,66	341	276	617	1622
		305	7.087	4,47	3,63	317	257	574	
FH ZB	677	346	7.038	4,56	3,61	321	254	575	1462
		305	6.494	4,50	3,57	292	232	524	
FH RB	32	322	5.149	4,56	3,52	235	181	416	1096
		305	4.975	4,54	3,50	226	174	400	
Blaarkop zwart	306	317	5.639	4,40	3,56	248	201	449	1222
		305	5.501	4,38	3,54	241	195	436	
Blaarkop rood	552	325	6.120	4,38	3,61	268	221	489	1313
		305	5.897	4,34	3,58	256	211	467	
Jersey	2.254	343	6.162	5,87	4,19	362	258	620	1575
		305	5.668	5,80	4,13	329	234	563	
Jersey 50 - 75%	1.186	336	7.691	5,07	3,78	390	291	681	1749
		305	7.189	5,04	3,76	362	270	632	
Montbeliarde	1.413	331	8.067	4,31	3,53	348	285	633	1703
		305	7.648	4,29	3,52	328	269	597	
Montbeliarde 50 - 75%	10.622	332	8.683	4,33	3,55	376	308	684	1827
		305	8.210	4,31	3,52	354	289	643	
Brown Swiss	270	349	8.327	4,62	3,65	385	304	689	1748
		305	7.548	4,58	3,62	346	273	619	
Brown Swiss 50 - 75%	10.991	337	8.827	4,45	3,61	393	319	712	1888
		305	8.238	4,42	3,58	364	295	659	
Fleckvieh	1.635	320	7.541	4,30	3,53	324	266	590	1630
		305	7.286	4,28	3,51	312	256	568	
Fleckvieh 50 - 75%	26.945	327	8.336	4,39	3,56	366	297	663	1795
		305	7.962	4,37	3,54	348	282	630	
Noors Roodbont 50 - 75%	5.678	328	8.446	4,39	3,58	371	302	673	1818
		305	8.045	4,36	3,56	351	286	637	
Zweeds Roodbont 50 - 75%	10.947	332	8.426	4,56	3,61	384	304	688	1836
		305	7.979	4,52	3,58	361	286	647	
Brandrode rund	93	286	4.305	4,09	3,37	176	145	321	893
Lakenvelder	11	294	4.265	3,99	3,17	170	135	305	819

#) Voor de berekening van het EJR is vanaf 2016 gebruikgemaakt van aangepaste wegingsfactoren, waardoor geen rechtstreekse vergelijking met voorgaande jaren mogelijk is.
Since 2016 for the calculation of the EAR have been used custom weights allowing no direct comparison with previous years.

Tabel 27.

Overzicht top 25 bedrijven gesorteerd op EJR

Top 25 herds with the highest production ranked on EAR

1 september 2016 - 31 augustus 2017

naam veehouder <i>name farmer</i>	woonplaats <i>location</i>	365 dagen productie/365 days production									EJR
		aantal koeien <i># cows</i>	lft <i>age of calving</i>	kg melk <i>kg milk</i>	% vet <i>% fat</i>	% eiwit <i>% prot.</i>	kg vet <i>kg fat</i>	kg eiwit <i>kg prot.</i>	kg v + e <i>kg f + p</i>	2/3x daags <i>2/3x day</i>	
1 Melkveebedrijf van Berkum	Elahuizen	259	4.04	13.664	3,67	3,54	502	483	985	3	2918
2 Mts Y J & J G de Haan-de Vries	Hemrik	90	4.09	13.463	3,77	3,42	508	460	968	3	2839
3 P A M Wielens	Haaksbergen	23	3.11	11.971	4,46	3,74	533	448	981	2	2826
4 Mts H & H & J van der Mark-Harmsma	Veenwouden	123	4.07	12.604	4,17	3,56	526	449	975	A	2822
5 VOF W G & A H Veldhuizen	Voorthuizen	59	4.06	12.795	4,15	3,42	531	438	969	A	2791
6 Mts G J & A W Holmer-Hesselink	Laren Gld	80	4.04	13.045	3,91	3,39	510	442	952	3	2769
7 Mts P & M Bosscha	Bant	62	4.02	12.552	3,99	3,56	501	447	948	A	2766
8 VOF Jongsteins	Hoogblokland	117	4.11	13.268	3,66	3,37	485	447	932	3	2743
9 Landbouwbedrijf van Creij BV	Landhorst	189	4.05	12.037	4,41	3,54	531	426	957	2	2738
10 J J M Nieuwenhuizen	Zevenhoven	142	4.04	12.479	4,16	3,42	520	427	947	A	2725
11 Mts A J & R A Groot Roessink-Wijnbergen	Lochem	110	4.05	11.605	4,56	3,62	530	421	951	2	2712
12 Vof Buitenhuis-Nieuwenhuizen	Kaatsheuvel	75	4.02	11.788	4,27	3,68	503	433	936	2	2710
13 Mts Stegink-Haarman	Bathmen	133	4.00	12.233	4,09	3,53	501	432	933	A	2706
14 Zuivelboerderij Wismans-van Fessem	Oosterhout Nb	76	4.02	11.999	4,19	3,57	503	428	931	A	2693
15 Mts C W A van den Hengel & G E de Bruin	Haule	104	4.04	12.302	4,07	3,47	501	427	928	3	2687
16 Angels Holsteins	Meyel	110	4.08	12.149	4,05	3,53	492	429	921	2	2678
17 J H M Manders VOF	Milheeze	161	4.04	12.160	4,14	3,48	503	424	927	2	2678
18 H Agema	Kollumerpomp	98	5.01	12.318	4,20	3,37	517	415	932	2	2672
19 Mts F K & R H & A C en G R Otten	Makkinga	156	4.04	12.033	4,03	3,57	485	430	915	A	2668
20 Mts W J & Y Rijpma-Hiemstra - S C Rijpma	Greonterp	94	4.00	11.727	4,23	3,62	495	425	920	3	2663
21 VOF A. Bikker	Noordeloos	65	4.07	11.342	4,38	3,74	497	424	921	2	2661
22 G J Schouwenaar	Wemeldinge	57	4.11	12.148	3,92	3,55	476	431	907	2	2654
23 E Ubachs	Epen	70	4.09	12.138	4,23	3,39	513	412	925	2	2651
24 Mts Mooijman	Westerwytwerd	160	5.04	12.077	4,13	3,46	499	418	917	2	2647
25 J C M en N Frijters-Bos	Venhorst	59	4.04	11.723	4,25	3,57	498	419	917	A	2646

A: automatisch melksysteem

A: automatic milking system

Tabel 28.

Top-tien van bedrijven met de hoogste levensproductie kg vet en eiwit bij afvoer

minimum 10 afgevoerde koeien in per bedrijf in 2017

*Top-ten farms with the highest lifetime yield kg fat and protein at culling**minimum 10 cows culled in 2017*

naam	woonplaats	aantal koeien	levens dagen <i>herdlife</i>	droog dagen <i>days</i>	lactatie dagen <i>milking</i>	kg melk	kg melk per dag <i>kg milk</i>	levensprod. kg v+e <i>lifetime yield</i>	aantal lactaties
<i>name farmer</i>	<i>location</i>	<i># cows</i>	<i>days</i>	<i>dry</i>	<i>days</i>	<i>kg milk</i>	<i>per day</i>	<i>kg f+p</i>	<i># lact.</i>
1 J P M Stam	Warmenhuizen	13	3.455	267	2.442	80.200	32,8	6.302	6,2
2 W A te Winkel	Aalten	11	3.645	344	2.522	61.764	24,5	5.210	7,7
3 M H vd Kooij	Schipluiden	10	3.546	393	2.338	63.226	27,0	5.009	6,8
4 Mts J & G G Hiemstra-Dijkstra	Dronryp	22	3.130	324	2.087	63.964	30,6	4.966	6,1
5 D H & D J & F Nieuwenhuis-Pasman	Borculo	22	3.026	316	1.964	60.489	30,8	4.853	6,3
6 W P Schep	Langerak Zh	10	3.273	303	2.163	61.892	28,6	4.849	6,0
7 Melkveehouderij Vroege	Lopik	10	3.369	309	2.303	64.533	28,0	4.846	6,4
8 H B & J W te Winkel-Bouwmeester	Ruurlo	13	3.114	361	2.036	58.027	28,5	4.844	6,8
9 H A F Korrel	Kockengen	26	3.038	313	1.986	59.256	29,8	4.792	5,6
10 E C J Zandvliet	Langezwaag	10	3.012	296	1.941	61.943	31,9	4.748	5,6

Tabel 29. Overzicht grenzen EJR voor koeien en bedrijven in 2017
EAR levels for cows and herds in 2017

Top X % van de koeien begint bij
Top X % of cows starts at

rasgroep <i>breed</i>	pariteit <i>pariteit</i>	10%	50%
		EJR <i>EAR</i>	gem EJR <i>EAR</i>
zwartbont	1	2.146	1.759
black-and-white	2	2.475	2.037
	3	2.596	2.149
	4	2.609	2.149
	>=5	2.534	2.068
roodbont	1	2.038	1.662
red-and-white	2	2.355	1.932
	3	2.485	2.040
	4	2.500	2.050
	>=5	2.450	1.977

Top X % bedrijven begint bij
Top X % of herds starts at

top	EJR <i>EAR</i>
10%	2.272
20%	2.171
30%	2.102
40%	2.038
50%	1.976
60%	1.913
70%	1.841
80%	1.747
90%	1.596

Tabel 30. Levensproductie van groepen bedrijven
Bedrijfsgemiddelden 2017 per categorie
Lifetime yields

Aanwezig *Present*

Levensproductie van de aanwezige koeien op 31 augustus 2017
Lifetime yields of cows present on farm, 31 August 2017

categorie <i>category - top X%</i>	lft <i>age</i>	melk				
		dagen <i>productive days</i>	kg melk <i>kg milk</i>	kg vet <i>kg fat</i>	kg eiwit <i>kg protein</i>	kg v+e <i>kg f+p</i>
0 tot 10 %	5.09	963	23.372	1.025	826	1.851
10 tot 30 %	4.11	878	23.269	1.012	822	1.833
30 tot 50 %	4.08	800	21.861	948	771	1.719
50 tot 70 %	4.05	740	20.554	890	725	1.614
70 tot 90 %	4.02	674	18.940	818	668	1.485
90 tot 100 %	3.10	577	16.304	701	575	1.276

Afgevoerd *Culled*

Levensproductie van de koeien die in het boekjaar 2016 - 2017 zijn afgevoerd
Lifetime yields of cows culled in 2016/2017

categorie <i>category - top X%</i>	lft <i>age</i>	melk				
		dagen <i>productive days</i>	kg melk <i>kg milk</i>	kg vet <i>kg fat</i>	kg eiwit <i>kg protein</i>	kg v+e <i>kg f+p</i>
0 tot 10 %	7.03	1.488	38.068	1.672	1.345	3.017
10 tot 30 %	6.03	1.277	33.878	1.480	1.196	2.676
30 tot 50 %	5.09	1.137	30.484	1.332	1.077	2.409
50 tot 70 %	5.05	1.033	27.954	1.219	988	2.207
70 tot 90 %	5.00	922	25.064	1.093	887	1.980
90 tot 100 %	4.05	743	19.715	861	698	1.558

4.3. Kengetallen/Data statistics

Tabel 31. **Aantal MPR-bedrijven per bedrijfsgrootte klasse**
Number of milk recording herds by size

klasse	jaar/year		2016		2015		2010		2005		2000		1995		1990	
	2017															
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
# cows	# herds		# herds		# herds		# herds		# herds		# herds		# herds		# herds	
1- 20	163	1,1	164	1,1	212	1,4	376	2,3	634	3,3	1.733	7,5	2.163	8,0	3.121	10,4
21- 40	956	6,5	990	6,6	1.167	7,7	1.898	11,5	3.347	17,6	5.470	23,7	7.561	28,0	10.912	36,2
41- 60	2.133	14,5	2.150	14,4	2.495	16,5	3.682	22,4	5.669	29,8	7.833	34,0	9.362	34,7	9.652	32,0
61- 80	2.990	20,3	3.077	20,6	3.356	22,2	4.154	25,3	4.809	25,3	4.737	20,6	4.776	17,7	3.960	13,1
81- 100	2.502	17,0	2.533	17,0	2.691	17,8	2.803	17,1	2.462	12,9	1.848	8,0	1.828	6,8	1.475	4,9
101- 150	3.941	26,8	4.017	26,9	3.616	24,0	2.700	16,4	1.715	9,0	1.169	5,1	1.080	4,0	872	2,9
151- 200	1.191	8,1	1.168	7,8	966	6,4	552	3,4	274	1,4	174	0,8	141	0,5	106	0,4
> 200	854	5,8	835	5,6	583	3,9	270	1,6	123	0,6	75	0,3	55	0,2	43	0,1
Totaal/total	14.730		14.934		15.086		16.435		19.033		23.039		26.966		30.141	

Tabel 32. **Aantal MPR-koeien per bedrijfsgrootte klasse**
Number of milkrecorded cows by herd size

klasse	jaar/year		2016		2015		2010		2005		2000		1995		1990	
	2017															
	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%	aantal	%
herdsize	# cows		# cows		# cows		# cows		# cows		# cows		# cows		# cows	
1 - 20	2.515	0,2	2.538	0,2	3.303	0,2	5.860	0,5	10.101	0,8	20.956	1,7	29.333	2,1	47.921	3,4
21 - 40	30.872	2,1	31.885	2,1	37.508	2,7	60.783	4,7	106.980	8,6	173.843	13,7	239.373	17,2	340.855	24,4
41 - 60	109.809	7,3	110.700	7,4	128.217	9,1	188.884	14,7	288.474	23,2	394.023	31,1	468.205	33,6	476.914	34,1
61 - 80	209.403	14,0	216.380	14,4	235.798	16,8	290.755	22,7	335.179	27,0	327.967	25,9	329.616	23,7	273.025	19,5
81 - 100	226.126	15,1	228.795	15,2	242.620	17,3	251.418	19,6	219.647	17,7	164.303	13,0	162.568	11,7	130.854	9,3
101 - 150	476.861	31,9	487.174	32,3	434.701	30,9	321.131	25,0	202.534	16,3	136.528	10,8	126.014	9,0	102.123	7,3
151 - 200	205.075	13,7	200.449	13,3	165.705	11,8	93.955	7,3	46.315	3,7	29.216	2,3	23.646	1,7	17.840	1,3
> 200	235.730	15,8	228.116	15,1	158.042	11,2	70.474	5,5	32.137	2,6	19.855	1,6	13.502	1,0	10.210	0,7
Totaal/total	1.496.391		1.506.037		1.405.894		1.283.260		1.241.367		1.266.691		1.392.257		1.399.742	

Tabel 33. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde jaarproductie (Rollend jaargemiddelde 365 dagen)
Distribution of herds kgs milk by production in 365 days (Rolling herd average)
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 3800	42	0,29	0,29
3800 - 3999	7	0,05	0,33
4000 - 4199	13	0,09	0,42
4200 - 4399	22	0,15	0,57
4400 - 4599	24	0,16	0,73
4600 - 4799	39	0,26	1,00
4800 - 4999	40	0,27	1,27
5000 - 5199	51	0,35	1,62
5200 - 5399	58	0,39	2,01
5400 - 5599	97	0,66	2,67
5600 - 5799	107	0,73	3,39
5800 - 5999	120	0,81	4,21
6000 - 6199	153	1,04	5,25
6200 - 6399	184	1,25	6,50
6400 - 6599	216	1,47	7,96
6600 - 6799	264	1,79	9,76
6800 - 6999	296	2,01	11,77
7000 - 7199	385	2,61	14,38
7200 - 7399	452	3,07	17,45
7400 - 7599	553	3,75	21,20
7600 - 7799	603	4,09	25,30
7800 - 7999	718	4,87	30,17
8000 - 8199	896	6,08	36,25
8200 - 8399	908	6,16	42,42
8400 - 8599	1.041	7,07	49,48
8600 - 8799	1.082	7,35	56,83
8800 - 8999	1.063	7,22	64,05
9000 - 9199	997	6,77	70,81
9200 - 9399	864	5,87	76,68
9400 - 9599	789	5,36	82,04
9600 - 9799	658	4,47	86,50
9800 - 9999	509	3,46	89,96
10000 - 10199	407	2,76	92,72
10200 - 10399	322	2,19	94,91
10400 - 10599	217	1,47	96,38
10600 - 10799	153	1,04	97,42
10800 - 10999	122	0,83	98,25
11000 - 11199	91	0,62	98,87
11200 - 11399	57	0,39	99,25
11400 - 11599	41	0,28	99,53
11600 - 11799	27	0,18	99,71
11800 - 11999	11	0,07	99,79
12000 - 12199	16	0,11	99,90
12200 - 12399	7	0,05	99,95
12400 - 12599	2	0,01	99,96
12600 - 12799	2	0,01	99,97
>=12800	4	0,03	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.682	6.792
	25%	3.682	8.230
	25%	3.683	8.963
Hoogste/Top	25%	3.683	10.006
Overall Gemiddelde/Avg.			8.498
Overall Spreiding/ standard deviation			1.297

Tabel 34. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde bedrijfs-standaard-koe (BSK)
Distribution of herds by annual average standardised cow production
 1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 13,9	4	0,03	0,03
14,0 - 15,9	5	0,03	0,06
16,0 - 17,9	8	0,05	0,12
18,0 - 19,9	13	0,09	0,20
20,0 - 21,9	17	0,12	0,32
22,0 - 23,9	60	0,41	0,73
24,0 - 25,9	104	0,71	1,43
26,0 - 27,9	139	0,94	2,38
28,0 - 29,9	230	1,56	3,94
30,0 - 31,9	354	2,40	6,34
32,0 - 33,9	508	3,45	9,79
34,0 - 35,9	815	5,53	15,32
36,0 - 37,9	1.231	8,36	23,68
38,0 - 39,9	1.845	12,53	36,21
40,0 - 41,9	2.518	17,09	53,30
42,0 - 43,9	2.461	16,71	70,01
44,0 - 45,9	1.973	13,39	83,40
46,0 - 47,9	1.226	8,32	91,72
48,0 - 49,9	706	4,79	96,52
50,0 - 51,9	287	1,95	98,47
52,0 - 53,9	134	0,91	99,38
54,0 - 55,9	55	0,37	99,75
56,0 - 57,9	21	0,14	99,89
>=58,0	16	0,11	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.682	33,8
	25%	3.682	40,0
	25%	3.683	43,1
Hoogste/Top	25%	3.683	47,4
Overall Gemiddelde/Avg.			41,1
Overall Spreiding/ standard deviation			5,5

Tabel 35. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde Netto Opbrengst (NO)
Distribution of herds by annual average net profit (NO)
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 900	9	0,06	0,06
900 - 999	9	0,06	0,12
1000 - 1099	11	0,07	0,20
1100 - 1199	27	0,18	0,38
1200 - 1299	68	0,46	0,84
1300 - 1399	119	0,81	1,65
1400 - 1499	170	1,15	2,80
1500 - 1599	270	1,83	4,64
1600 - 1699	369	2,51	7,14
1700 - 1799	556	3,77	10,92
1800 - 1899	755	5,13	16,04
1900 - 1999	1.208	8,20	24,24
2000 - 2099	1.599	10,86	35,10
2100 - 2199	1.970	13,37	48,47
2200 - 2299	2.225	15,11	63,58
2300 - 2399	1.915	13,00	76,58
2400 - 2499	1.518	10,31	86,88
2500 - 2599	980	6,65	93,54
2600 - 2699	535	3,63	97,17
2700 - 2799	248	1,68	98,85
2800 - 2899	114	0,77	99,63
2900 - 2999	33	0,22	99,85
3000 - 3099	17	0,12	99,97
3100 - 3199	4	0,03	99,99
>= 3200	1	0,01	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.682	1.775
	25%	3.682	2.115
	25%	3.683	2.294
Hoogste/Top	25%	3.683	2.538
Overall Gemiddelde/Avg.			2.167
Overall Spreiding/ standard deviation			293

Tabel 36. Frequentietabel aantal bedrijven naar economisch jaarresultaat (EJR)
Distribution of herds by economic annual result (EAR) *)
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse	Aantal	%	cum. %
< 700	16	0,11	0,11
700 - 799	8	0,05	0,16
800 - 899	17	0,12	0,28
900 - 999	36	0,24	0,52
1000 - 1099	57	0,39	0,91
1100 - 1199	101	0,69	1,60
1200 - 1299	157	1,07	2,66
1300 - 1399	286	1,94	4,60
1400 - 1499	369	2,51	7,11
1500 - 1599	599	4,07	11,17
1600 - 1699	886	6,01	17,19
1700 - 1799	1.385	9,40	26,59
1800 - 1899	1.884	12,79	39,38
1900 - 1999	2.286	15,52	54,90
2000 - 2099	2.276	15,45	70,35
2100 - 2199	1.965	13,34	83,69
2200 - 2299	1.253	8,51	92,20
2300 - 2399	672	4,56	96,76
2400 - 2499	303	2,06	98,82
2500 - 2599	113	0,77	99,59
2600 - 2699	47	0,32	99,90
2700 - 2799	10	0,07	99,97
2800 - 2899	3	0,02	99,99
>=2800	1	0,01	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.682	1.565
	25%	3.682	1.884
	25%	3.683	2.048
Hoogste/Top	25%	3.683	2.267
Overall Gemiddelde/Avg.			1.941
Overall Spreiding/ standard deviation			284

*) EJR = geld waarde van melk + vet + eiwit
EAR = money value of milk + fat + protein

5. Exterieurcontrole/Type classification

5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie (BI)

Participation in type classification (BI)

Tabel 37. Deelname aan CRV-bedrijfsinspectie

deelname per 1 september 2017

Participation in type classification on 1 September 2017

organisatie <i>organisation</i>	aantal deelnemers <i># numbers</i>		% deelname <i>% participation</i>
	BI	MPR	BI/MPR
2017	5.855	15.256	38,4
2016	6.318	15.769	40,1
2014	6.821	16.006	42,6
2013	6.915	15.805	43,8
2012	7.224	15.906	45,4
2011	7.455	16.260	45,8
2010	7.497	16.347	45,9
2009	7.854	16.746	46,9
2008	8.089	17.057	47,4
2005	8.816	18.545	47,6
2000	10.763	22.193	48,5
1995	11.174	26.652	41,9
1990	12.003	30.141	39,8
1985	13.182	34.455	38,3

Tabel 38. Aantal uitgevoerde keuringen door CRV-inspecteurs

Participation in herd type classification

jaar <i>year</i>	bedrijfsinspectie <i>herd classification</i>		indivi- dueel <i>indivi- dual</i>	stieren <i>bulls</i>	totaal <i>total</i>	aantal bezoeken <i># visits</i>	dieren/ bezoek <i>cows/ visit</i>
	vaarzen <i>heifers</i>	koeien <i>cows</i>					
2017	167.750	13.614	453	26	181.843	9.375	19,4
2016	173.104	14.204	186	34	187.528	9.315	20,1
2015	165.342	12.126	349	36	177.853	9.695	18,3
2014	160.510	12.805	284	46	173.645	10.078	17,2
2013	175.770	13.641	228	53	189.692	10.833	17,5
2012	171.918	17.705	204	53	189.880	11.247	16,9
2011	155.046	20.106	338	43	175.533	10.519	16,7
2010	156.774	13.813	231	69	170.887	11.441	14,9
2009	165.219	15.273	225	75	180.792	11.149	16,2
2005	161.714	20.141	326	91	182.272	12.676	14,4
2000	173.185	31.883	347	158	205.573	14.047	14,6
1995	168.473	21.757	726	298	191.254	15.354	12,2
1990*	176.284	-	315	527	177.126	17.264	10,2
1985*	214.912	-	1.105	2.118	218.135	19.770	10,9

* Van de jaren 1985 en 1990 is onder de kop "bedrijfsinspectie vaarzen" het totaal van het aantal vaarzen en koeien vermeld.

5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie/Average results of type classification

Tabel 39. Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard

Type classification by breed

jaar	aantal	gemiddelde resultaten							verdeling AV				
	dieren	HT	F	T	U	B	BS	AV	≤ 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	≥ 90
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>ST</i>	<i>F</i>	<i>average results</i>		<i>F&L</i>	<i>Musc</i>	<i>Total</i>	<i>distribution of total score</i>				
				<i>DS</i>	<i>U</i>				<i>< 74</i>	<i>75 - 79</i>	<i>80 - 84</i>	<i>85 - 89</i>	<i>> 90</i>
Vaarzen, keuringsstandaard zwartbont/Heifers, black-and-white dairy													
2017	129.967	147,2	81,0	81,0	80,7	80,2	-	80,6	2.407	42.502	76.054	9.004	
2016	132.858	147,1	80,9	81,1	80,6	80,3	-	80,5	2.615	43.862	77.224	9.157	
2015	126.389	146,8	80,9	81,0	80,8	80,2	-	80,6	2.395	41.698	73.518	8.778	
2010	123.747	145,5	80,7	81,0	80,7	80,2	-	80,4	2.800	41.145	72.240	7.562	
2005	130.252	143,8	80,6	80,6	80,6	80,0	-	80,3	3.547	46.544	71.984	8.177	
2000	137.038	142,6	80,4		80,6	80,1	-	80,2	4.355	51.069	73.527	8.087	
1995	125.129	141,7	80,7		80,9	80,2	-	80,6	3.438	40.276	71.810	9.605	
Koeien, keuringsstandaard zwartbont/Cows, black-and-white dairy													
2017	10.360	148,3	82,1	82,6	81,4	81,0	-	81,5	213	2.890	4.990	2.126	141
2016	11.167	148,1	82,1	82,4	81,5	80,9	-	81,5	232	3.209	5.259	2.332	135
2015	8.958	148,2	82,4	82,5	81,7	81,1	-	81,7	173	2.455	4.172	2.041	117
2010	10.747	146,6	81,9	82,3	81,4	80,8	-	81,3	252	3.117	5.160	2.125	93
2005	15.754	144,6	81,8	82,7	81,4	80,6	-	81,3	346	4.425	7.833	3.035	115
2000	24.336	142,9	81,5		80,8	80,4	-	80,8	685	8.161	12.031	3.383	76
1995	16.909	141,8	82,5		81,6	81,0	-	81,6	333	4.298	8.658	3.579	41
Vaarzen, keuringsstandaard roodbont/Heifers, red-and-white dairy													
2017	35.008	146,6	80,7	80,8	80,3	80,3	-	80,4	836	12.489	19.239	2.444	
2016	37.165	145,3	80,7	81,0	80,3	80,5	-	80,4	889	12.921	20.724	2.631	
2015	35.277	145,1	80,7	81,0	80,5	80,4	-	80,5	772	12.061	19.730	2.714	
2010	30.804	143,8	80,7	81,0	80,4	80,2	-	80,3	906	11.031	16.663	2.204	
2005	30.348	142,7	80,7	80,6	80,4	80,0	-	80,3	1.058	10.872	16.218	2.200	
2000	34.868	140,5	80,0		80,1	79,8	-	79,7	1.721	14.452	16.978	1.717	
1995 (incl. MRIJ)	43.344	137,5	79,7		79,7	79,6	80,6	79,5	2.648	18.728	20.474	1.494	

Tabel 39a Vervolg/Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard

Type classification by breed

aantal		gemiddelde resultaten							verdeling AV				
jaar	dieren	HT	F	T	U	B	BS	AV	≤ 74	75 - 79	80 - 84	85 - 89	≥ 90
<i>year</i>	<i># cows</i>	<i>ST</i>	<i>F</i>	<i>average scores</i>		<i>F&L</i>	<i>Musc</i>	<i>Total</i>	<i>distribution of total score</i>				
				<i>DS</i>	<i>U</i>				<i>< 74</i>	<i>75 - 79</i>	<i>80 - 84</i>	<i>85 - 89</i>	<i>≥ 90</i>
Koeien, keuringsstandaard roodbont/Cows, red-and-white dairy													
2017	3.061	146,4	82,1	82,7	81,1	81,5	-	81,6	70	902	1.320	718	51
2016	2.817	146,9	82,3	82,7	81,2	81,2	-	81,6	80	782	1.284	625	46
2015	2.793	146,8	82,6	82,6	81,4	81,0	-	81,7	88	803	1.142	711	49
2010	2.927	145,0	82,2	82,6	80,8	80,7	-	81,3	75	900	1.318	612	22
2005	4.109	142,6	81,4	81,8	80,6	80,3	-	80,8	132	1.397	1.906	649	25
2000	7.220	139,8	80,2		79,8	79,7	-	79,7	421	3.143	3.035	600	21
1995 (incl. MRIJ)	4.848	137,8	81,0		80,4	80,4	81,3	80,5	199	1.688	2.379	579	3
Vaarzen, keuringsstandaard lokaal/Heifers													
2017	2.304	140,9	80,5	80,4	79,3	80,3	80,9	80,0	73	899	1.228	104	
2016	2.625	140,4	80,6	80,6	79,4	80,9	81,1	80,3	64	928	1.493	140	
2015	3.281	141,4	80,6	80,6	79,3	80,5	81,2	80,1	90	1.232	1.790	169	
2010	1.012	138,7	80,7	81,0	80,7	81,0	81,1	80,6	20	335	587	70	
2005	1.114	138,0	80,1	80,5	79,4	80,7	81,0	80,1	23	462	562	67	
2000	1.279	137,4	79,6		79,5	80,5	81,1	79,6	59	561	619	40	
Koeien, keuringsstandaard lokaal/Cows													
2017	203	142,4	82,2	82,4	80,6	81,2	82,0	81,5	2	52	115	32	2
2016	220	141,2	81,7	81,8	80,8	80,9	82,1	81,2	5	74	101	35	5
2015	379	142,5	82,0	81,4	80,4	80,9	81,3	81,0	9	124	190	52	4
2010	139	141,0	82,4	82,5	81,2	82,3	82,4	82,1		35	65	37	2
2005	272	139,6	81,5	81,7	80,2	80,3	81,5	80,8	5	97	126	43	1
2000	327	137,4	80,3		80,3	80,7	81,5	80,4	7	131	153	35	1

HT = Hoogtemaat, F = Frame, T= Type, U = Uier, B = Beenwerk, BS = Bepiering, AV = Algemeen Voorkomen

ST = Stature (cm) F = Frame, DS = Dairy strength, U = Udder, F&L = Feed & Leg score, M = Muscularity, Total = Total score

Tabel 39b   **Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddeld
Algemeen Voorkomen (AV), minimaal 5 vaarzen**
Distribution of herds by average total herds (AV), minimum 5 heifers
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Zwartbont/Black & White Dairy

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=75,9	1	0,02	0,02
76,0 - 76,9	7	0,14	0,16
77,0 - 77,9	39	0,80	0,96
78,0 - 78,9	287	5,87	6,83
79,0 - 79,9	1.184	24,20	31,02
80,0 - 80,9	1.810	36,99	68,02
81,0 - 81,9	978	19,99	88,00
82,0 - 82,9	337	6,89	94,89
83,0 - 83,9	142	2,90	97,79
84,0 - 84,9	67	1,37	99,16
85,0 - 85,9	31	0,63	99,80
86,0 - 86,9	8	0,16	99,96
>=87,0	2	0,04	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	1.223	79,2
	25%	1.223	80,1
	25%	1.223	80,8
Hoogste/Top	25%	1.224	82,3

Overall Gemiddelde/Avg.

80,6

Overall Spreiding/ standard deviation

1,3

Roodbont/Red & White Dairy

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=75,9	3	0,16	0,16
76,0 - 76,9	13	0,68	0,84
77,0 - 77,9	71	3,73	4,57
78,0 - 78,9	215	11,29	15,86
79,0 - 79,9	472	24,79	40,65
80,0 - 80,9	565	29,67	70,33
81,0 - 81,9	315	16,54	86,87
82,0 - 82,9	131	6,88	93,75
83,0 - 83,9	74	3,89	97,64
84,0 - 84,9	28	1,47	99,11
85,0 - 85,9	13	0,68	99,79
>=86,0	4	0,21	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	476	78,6
	25%	476	79,8
	25%	476	80,7
Hoogste/Top	25%	476	82,4

Overall Gemiddelde/Avg.

80,4

Overall Spreiding/ standard deviation

1,5

MRIJ/Red-and-white dairy (base MRIJ)

Klasse	Aantal	%	cum. %
<=77,9	11	7,59	7,59
78,0 - 78,9	25	17,24	24,83
79,0 - 79,9	28	19,31	44,14
80,0 - 80,9	43	29,66	73,79
81,0 - 81,9	18	12,41	86,21
82,0 - 82,9	17	11,72	97,93
83,0 - 83,9	3	2,07	100,00
>=84,0	-	-	-

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	36	78,1
	25%	36	79,5
	25%	36	80,5
Hoogste/Top	25%	37	82,0

Overall Gemiddelde/Avg.

80,0

Overall Spreiding/ standard deviation

1,5

Tabel 40. Overzicht topbedrijven per keuringsstandaard met 5 of meer gekeurde vaarzen gesorteerd op algemeen voorkomen
Top herds by breed standard ranked on total score

naam veehouder <i>name farmer</i>	woonplaats <i>town</i>	aantal <i># cows</i>	F <i>F</i>	T <i>DS</i>	U <i>U</i>	B <i>B</i>	BS <i>M</i>	AV <i>TOT</i>
Keuringsstandaard zwartbont/Black & White dairy								
1 Bons - Holsteins	Ottoland	11	87,5	88,4	87,9	86,5		87,5
2 H G J van Driel	Hedel	11	87,6	87,3	87,5	86,5		87,3
3 Mts van Dijk - De Bruin	Giessenburg	15	86,9	87,5	87,0	84,6		86,5
4 T van Vliet	Nieuwlande	26	86,3	86,7	86,7	86,0		86,5
5 VOF Jongsteins	Hoogblokland	22	86,7	86,3	86,5	85,8		86,4
6 Mts Talsma	Wergea	6	87,0	86,2	87,3	85,0		86,3
7 J de Vries	Boijl	8	86,9	86,8	84,6	87,0		86,3
8 Mts J en I Jacobi	Garyp	16	85,4	85,7	86,2	86,8		86,2
9 Mts J M J & W J Stolk	Bedum	17	86,4	86,8	86,4	85,2		86,1
10 F S I M Krol	Boekel	14	84,9	85,1	86,3	86,6		86,1
11 Vink Genetics	Ottoland	13	86,7	86,5	85,7	85,0		85,9
12 M van der Eijk	Twisk	30	86,8	86,9	85,5	84,8		85,9
13 Mts D W & G E & H G Pakkert	Lettele	5	85,6	86,6	86,4	85,4		85,8
14 J Wijnker	Avenhorn	16	86,4	86,1	86,4	84,4		85,8
15 J Q Eppinga	Sondel	13	85,7	85,5	86,0	85,5		85,8
16 M C J M & G A M Goesten-Pullen	Hedel	13	86,5	86,1	85,8	85,1		85,8
17 Mts S H en T Haytema De Groot	Koudum	11	85,6	85,2	86,2	84,7		85,7
18 Swank	Nieuw Beyerland	9	85,3	85,9	85,6	85,2		85,7
19 O K vd Meer	Doezum	12	86,3	86,3	86,3	84,8		85,6
20 Mts D J & J Haijink-Wichers	Lochem	10	84,3	85,5	86,0	85,1		85,6
21 G Sturkenboom	Buurmalsen	5	84,6	84,8	85,8	85,8		85,6
22 Vof de Bruin	Giessenburg	21	85,5	86,1	85,8	85,2		85,6
23 Fa de Groot	Everdingen	29	85,7	85,5	85,7	84,7		85,5
24 H Agema	Kollumerpomp	16	86,5	87,3	84,8	84,4		85,5
25 Moerhoeve Holsteins	St Michielsgestel	13	84,4	84,9	86,5	84,8		85,4
26 J Uenk	Nijbroek	5	86,6	86,6	85,8	83,2		85,4
27 G M J de Groot	Tienhoven Zh	8	85,6	85,4	85,5	84,1		85,4
28 Mts J T en B Vos-van der Schoor	Godlinze	7	85,3	86,0	84,9	85,4		85,4
29 A A M Verwajen	Beilen	5	86,4	86,6	84,6	84,4		85,4
Keuringsstandaard Roodbont/Red & White Dairy								
1 Mts J W & G J W Steegink-vd Berg	Okkenbroek	13	86,7	87,1	86,6	84,7		86,2
2 VOF Schrijver	Terwolde	15	86,8	86,3	85,9	85,5		86,0
3 Mts E J H & A J E Vernooij	Schalkwijk	5	86,0	85,4	85,6	85,6		86,0
4 De Tienmorgen Holsteins	Beers Nb	9	87,0	86,8	85,3	84,8		86,0
5 Vof Pellikaan-de Jong	Meerkerk	7	85,4	85,9	86,3	84,7		85,9
6 Melkveebedrijf van Wichen	Maasbommel	26	86,2	85,7	86,2	84,1		85,5
7 J Uenk	Nijbroek	17	86,5	86,4	86,0	84,1		85,5
8 Barendonk Holsteins Vof	Beers Nb	26	86,0	85,4	85,5	84,2		85,5
9 H J J B Arendsen Raedt	Barchem	5	86,6	86,2	85,0	84,2		85,4
Keuringsstandaard MRIJ/Red & White Dairy								
1 Mts M T M & M G Harbers-Ruesink	Borculo	9	85,4	83,6	82,9	83,0	85,7	83,7
2 F H M M Voet	Heesch	5	82,8	83,8	83,0	83,2	79,8	83,2
3 Melkveebedrijf H B M Blenke	Hertme	5	81,8	83,0	83,6	83,6	83,0	83,0

F(F)=Frame (Frame)

T(DS)=Type (Dairy Strength)

U(U) =Uier (Udder)

B(F&L) = Beenwerk (Feet & Leg score)

BS(M) = Bespiering (Muscularity)

AV(Tot) = Algemeen voorkomen (Total score)

6. Fokkerij/Breeding

6.1. Stieren/Sires

Tabel 41. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor productie, persistentie, laatrijtheid en levensduur per rasgroep en geboortjaar (%bt > 75%, basis 2015)

Average breeding value of sires for production, persistence, rate of maturity and longevity by breed and birth year (rel > 75%, base 2015)

geb. jaar <i>birth year</i>	aan- tal <i>#</i> <i>sires</i>	kg melk <i>kg</i> <i>milk</i>	% vet <i>%</i> <i>fat</i>	% eiw <i>%</i> <i>prot</i>	kg vet <i>kg</i> <i>fat</i>	kg eiw <i>kg</i> <i>prot</i>	l net <i>l</i> <i>net</i>	NVI <i>NVI</i>	persi- stentie <i>persi- stence</i>	laatrij- theid <i>rate of</i> <i>maturity</i>	aan- tal <i>#</i> <i>sires</i>	levens- duur (dgn) <i>longevity</i> <i>(days)</i>

Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)

2012	27	521	0,06	0,02	27	19	145	65	105,6	101,9	470	228,2
2011	140	692	-0,03	-0,02	25	21	150	56	104,9	102,2	827	171,2
2010	210	501	0,00	0,01	20	17	121	36	104,2	102,6	935	103,3
2005	407	244	-0,10	-0,05	0	3	16	-18	102,0	99,9	838	28,0
2000	467	-129	-0,07	-0,05	-14	-10	-73	-75	100,8	98,6	664	-52,6
1995	511	-540	0,01	-0,06	-23	-24	-156	-106	100,3	99,3	806	-63,3
1990	429	-1018	0,03	-0,10	-43	-45	-288	-147	-99,1	100,9	610	-205,7
1985	386	-2003	0,39	0,03	-61	-69	-438	-207	96,1	100,4	405	-409,9
1980	92	-2047	0,43	0,01	-60	-72	-450	-210	96,5	100,0	213	-490,8

Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)

2012	9	508	0,02	0,05	24	23	153	47	102,3	102,4	185	178,2
2011	55	385	0,04	0,02	20	15	109	36	102,8	100,5	345	135,8
2010	88	331	-0,05	-0,01	10	11	72	24	101,8	99,8	386	116,8
2005	104	254	-0,05	-0,06	5	3	26	-15	100,0	98,5	229	49,3
2000	107	-364	0,07	-0,05	-12	-18	-105	-87	98,5	96,7	187	-87,9
1995	161	-1037	0,21	0,02	-33	-37	-236	-139	97,0	96,8	223	-154,3
1990	121	-1540	0,13	-0,10	-62	-64	-412	-178	96,4	97,7	145	-266,8
1985	101	-1809	0,21	-0,09	-69	-70	-465	-202	96,0	97,4	104	-285,6
1980	22	-2211	0,36	0,01	-81	-81	-533	-176	95,5	96,9	19	-303,9

Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)

2011	3	-16	0,34	0,10	22	6	70	55	103,0	99,0	62	160,9
2010	15	207	0,12	0,05	16	11	78	23	100,3	100,2	81	87,4
2005	36	-238	0,02	-0,01	-11	-10	-71	-27	99,2	98,6	93	108,4
2000	35	-217	-0,07	-0,05	-17	-12	-89	-49	99,3	99,2	66	34,0
1995	39	-567	0,05	-0,06	-24	-26	-166	-69	99,6	99,8	82	-98,1
1990	110	-1055	0,09	-0,06	-44	-44	-289	-118	96,8	99,3	194	-292,1
1985	149	-1557	0,15	-0,06	-65	-63	-416	-162	97,1	99,3	156	-479,1
1980	61	-1803	0,18	-0,01	-74	-70	-466	-164	98,8	99,1	198	-545,8

**Tabel 42. Gemiddelde fokwaarden voor geboortegemak, LVG en LVA
per rasgroep en geboortejahr**

Average breeding value for ease of calving, DVI and MVI by breed and birth year

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	draag- tijd <i>gestation length</i>	geboorte gewicht <i>birth weight</i>	geboorte- gemak <i>calving ease</i>	aantal stieren <i># sires</i>	LVG	aantal stieren <i># sires</i>	LVA
Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)								
2013	107	98,2	98,1	102,1	1.963	100,7	1.724	100,6
2012	250	99,3	98,8	101,4	1.724	100,5	1.682	100,5
2010	385	99,7	99,4	100,9	1.648	100,3	1.653	100,3
2005	498	101,1	100,9	99,3	1.572	99,9	1.587	99,8
2000	433	102,3	102,9	97,2	1.442	99,1	1.455	99,0
1995	467	102,9	102,9	97,4	1.327	99,4	1.340	99,6
1990	374	103,3	102,0	97,7	383	97,0	644	100,7
1985	369	103,8	101,5	98,1	124	97,8	162	100,5
1980	64	104,2	102,3	97,5	50	97,5	68	100,8
Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)								
2013	46	100,2	101,0	98,5	691	99,3	604	100,4
2012	103	99,4	100,2	99,3	640	99,3	621	100,8
2010	170	101,0	101,7	98,1	633	98,5	627	100,3
2005	139	102,0	102,6	96,8	399	98,2	405	100,6
2000	106	103,5	102,5	95,8	324	97,5	333	101,0
1995	147	104,1	102,8	95,9	272	97,0	278	101,1
1990	95	105,3	104,3	95,3	90	95,9	145	101,2
1985	79	102,6	100,2	98,9	52	96,2	72	101,6
1980	15	104,7	97,5	99,1	11	95,7	16	102,0
Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)								
2013	5	101,4	108,6	91,0	140	99,6	125	100,6
2012	7	104,9	111,1	94,1	137	99,3	137	100,9
2010	19	103,4	108,8	92,6	120	98,6	130	101,3
2005	37	106,7	109,4	92,2	103	97,7	116	100,4
2000	22	106,8	107,5	94,3	95	98,4	103	99,7
1995	19	104,6	108,2	104,6	124	98,3	128	99,1
1990	68	104,8	11,3	92,0	140	96,8	193	99,6
1985	126	102,8	108,7	93,5	52	97,4	77	99,5
1980	49	104,7	116,0	90,3	25	96,9	70	99,2

LVG = levensvatbaarheid van de geboren kalveren van een stier / calf vitality.

LVA = levensvatbaarheid van kalveren, geboren uit dochters van een stier /
vitality of calves born from daughters of a sire

Tabel 43. Ruwe gemiddelden voor geboorteverloop per ras (2e pariteit)
Average scores for ease of calving by breed (2nd parity)

Geen gegevens beschikbaar
No data available

Tabel 44. Gemiddelde fokwaarden voor melksnelheid, gedrag, uiergezondheid en celgetal per rasgroep en geboortejahr

Average breeding value for milking speed, temperament, udderhealth and SCS by breed and birth year

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	melk- snelheid <i>milking speed</i>	aantal stieren <i># sires</i>	gedrag <i>temper- ament</i>	aantal uiergezond- stieren <i>udder health Index</i>	celgetal <i>SCS Index</i>	
Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)							
2013	112	101,0	113	102,2	236	102,8	104,3
2012	285	100,0	288	101,2	665	102,6	103,4
2010	406	100,2	417	100,8	921	101,4	101,9
2005	484	100,0	476	99,6	876	99,3	99,3
2000	498	99,4	495	99,3	708	98,6	98,1
1995	581	98,4	571	97,7	827	98,3	97,0
1990	497	99,8	471	98,4	634	101,0	97,9
1985	130	99,4	112	97,1	452	102,0	97,5
1980	76	99,9	68	97,3	130	102,1	97,7
Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)							
2013	42	100,8	42	100,9	84	101,6	103,4
2012	87	100,9	93	100,1	253	101,2	102,4
2010	165	100,4	166	100,5	363	100,3	101,3
2005	128	100,6	132	99,2	202	99,1	99,8
2000	123	100,2	123	98,0	160	97,3	97,9
1995	159	100,8	169	99,0	205	98,9	98,0
1990	141	101,2	131	98,9	159	99,6	98,2
1985	68	100,6	65	99,3	113	101,0	98,6
1980	20	100,0	11	99,2	22	102,5	100,0
Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)							
2012	14	100,9	12	101,2	51	101,5	100,9
2011	8	98,5	8	100,1	73	101,7	101,1
2010	21	98,7	18	99,7	81	101,3	100,5
2005	26	98,2	21	101,8	85	100,6	98,8
2000	24	97,9	21	100,3	67	100,3	98,2
1995	23	97,9	21	99,3	88	99,7	97,3
1990	106	98,3	88	98,6	282	101,6	98,2
1985	60	96,9	39	97,8	295	101,1	96,9
1980	41	97,5	19	97,6	85	102,1	97,8

Tabel 45. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor vruchtbaarheid dochters voor NR, IAI, TKT en VRU per rasgroep en geboortejaar

*Average breeding value of sires for daughter fertility traits
NR, ICI, CI and Fertility by breed and birth year*

geb. jaar birth year	aantal stieren # sires	NR 56 dochteren daughters	IAI dochteren daughters	TKT dochteren daughters	VRU dochteren daughters
		NR 56	ICI	CI	Fertility

Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)

2012	608	99,8	100,9	100,6	100,2
2011	848	100,1	100,5	100,3	100,0
2010	934	100,1	100,9	100,7	100,4
2005	909	99,9	99,2	99,0	99,1
2000	753	99,1	98,3	97,4	97,6
1995	887	101,0	98,8	98,8	99,5
1990	697	101,7	102,1	102,4	103,0
1985	550	103,8	104,3	105,4	106,3
1980	151	104,2	104,4	105,6	106,6

Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)

2012	232	99,3	100,7	99,9	99,9
2011	336	99,5	100,3	99,5	99,6
2010	355	100,0	100,2	99,6	99,8
2005	215	99,3	100,9	100,0	100,4
2000	171	99,4	100,9	100,0	100,4
1995	223	100,2	102,1	101,4	102,0
1990	170	101,4	103,9	103,5	104,2
1985	131	102,4	105,4	105,8	106,6
1980	47	102,7	106,8	107,2	107,8

Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)

2012	37	99,2	101,6	100,7	100,2
2011	52	100,0	102,0	101,6	101,2
2010	65	100,9	101,0	101,0	100,9
2005	79	100,5	102,8	102,6	102,2
2000	58	100,9	102,7	102,5	102,4
1995	82	102,0	101,7	102,0	102,4
1990	288	102,4	101,7	102,0	102,6
1985	417	102,3	103,0	103,5	104,0
1980	248	102,7	103,2	104,1	104,7

NR(NR) =Non Return (days)

IAI(ICI)=Interval Afkalven-eerste inseminatie/Interval calving - first insemination

TKT (CI)=Tussenkaltijd/Calving interval

VRU(Fertility)=Vruchtbaarheid/female fertility

**Tabel 46. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor exterieur (bovenbalk)
per rasgroep en geboortjaar (%bt > 75%, basis 2015)**

*Average breeding value of sires for type traits by breed and birth year
(rel > 75%, base 2015)*

geb. jaar <i>birth year</i>	aantal stieren <i># sires</i>	Frame <i>Frame</i>	Type <i>Dairy Strength</i>	Uier <i>Udder</i>	Beenwerk <i>Feet & Legs</i>	Bespiering <i>Muscularity</i>	Algemeen voorkomen <i>Total score</i>
Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)							
2012	127	100,5	103,1	106,2	102,8		105,4
2011	160	99,8	102,4	105,9	101,0		104,0
2010	196	99,8	102,2	104,6	100,0		102,7
2005	320	99,0	99,8	100,2	99,1		99,3
2000	391	97,9	97,6	97,0	97,3		96,0
1995	451	94,5	95,6	95,4	96,4		93,4
1990	350	96,3	97,2	95,1	94,7		93,1
1985	279	94,8	96,2	92,9	93,0		90,4
1980	183	94,0	95,8	93,2	91,8		89,6
Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)							
2012	55	99,8	100,3	103,5	100,2		102,0
2011	70	99,6	100,6	103,6	100,0		101,9
2010	96	99,3	99,7	102,8	100,5		101,5
2005	83	99,3	99,2	99,9	99,9		99,6
2000	85	96,9	97,5	96,3	96,4		94,9
1995	132	98,1	98,5	94,2	93,5		92,6
1990	102	95,8	97,4	95,1	94,5		92,8
1985	65	92,5	94,6	94,8	90,4		89,1
1980	19	91,1	92,9	93,5	91,1		88,0
Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)							
2011	1	90,0	92,0	101,0	103,0	93,0	97,0
2010	4	98,5	104,0	101,0	102,5	102,5	102,5
2005	8	96,2	99,9	96,0	97,9	103,5	97,1
2000	6	98,0	99,8	100,2	103,2	105,7	102,2
1995	4	95,8	96,5	96,0	100,5	106,0	98,5
1990	43	95,9	100,5	101,5	94,1	97,6	96,6
1985	72	97,3	99,3	97,1	92,5	101,3	94,9
1980	152	93,9	97,7	98,2	91,2	102,1	94,0

6.2. Koeien/Cows

**Tabel 47 Gemiddelde fokwaarden van koeien voor productie en exterieur (bovenbalk)
per rasgroep en geboortjaar (basis 2015 betreft NLD)**

*Average breeding value of cows for production and type traits by breed and birth
year (base 2015)*

geb. jaar birth year	aantal koeien # cows	kg melk milk	% vet fat	% eiw prot	kg vet fat	kg eiw prot	Inet	aantal koeien # cows	F	T	U	B	BS	Ext
									F	DS	U	F&L	M	Tot

Melkdoel zwart (basis Z)/Black-and-white dairy (base B & W)

2015	130.521	264	0,03	0,02	13	11	76	33.689	101	102	103	102		103
2014	243.475	196	0,02	0,02	8	9	58	104.683	101	102	102	101		102
2013	248.824	112	0,03	0,03	7	6	39	111.933	100	102	101	101		101
2012	237.731	65	0,02	0,02	4	4	25	113.075	100	101	101	100		101
2010	235.185	-21	0,02	0,01	0	0	0	119.253	100	100	100	100		100
2005	230.933	-334	0,09	0,00	-8	-12	-71	127.116	98	99	98	98		97
2000	241.264	-646	0,16	0,00	-16	-23	-135	135.914	97		96	96		94
1995	234.541	-1053	0,20	-0,01	-30	-38	-234	135.560	95		94	95		93
1990	118.048	-1743	0,39	0,01	-48	-61	-373	72.156	95		93	93		91
1985	12.246	-2141	0,45	-0,01	-62	-76	-470	11.991	94		92	93		89
1980	2.288	-2435	0,41	-0,02	-79	-86	-552	2.694	93		91	91		87

Melkdoel rood (basis R)/Red-and-white dairy (base R & W)

2015	25.825	270	-0,02	0,02	10	11	69	7.603	100	101	103	102		103
2014	51.901	233	-0,01	0,01	9	9	58	24.982	100	101	102	102		102
2013	53.688	174	0,00	0,01	7	6	44	27.566	100	101	101	101		102
2012	52.191	135	0,01	0,00	6	4	33	29.165	100	100	101	101		101
2010	50.682	5	0,01	-0,01	0	-1	-3	29.949	100	100	100	100		100
2005	43.383	-279	0,11	-0,03	-5	-13	-67	26.794	99	100	97	97		97
2000	32.070	-755	0,13	-0,05	-25	-31	-191	19.932	98		96	96		95
1995	13.599	-1274	0,21	-0,06	-44	-50	-315	7.390	97		94	92		91
1990	4.822	-1630	0,22	-0,09	-60	-65	-415	2.694	94		94	92		90
1985	404	-1925	0,26	-0,11	-71	-77	-489	342	93		94	91		89
1980	36	-2156	0,32	-0,10	-78	-84	-536	36	94		93	91		89

Dubbeldoel (basis IJ)/Red-and-white dairy (base MRIJ)

2015	887	153	0,09	0,02	12	7	55	185	100	101	101	100	100	101
2014	2.227	168	0,07	0,03	12	8	56	845	100	101	101	100	100	101
2013	2.692	89	0,06	0,05	6	5	40	1.055	100	102	101	99	100	101
2012	2.592	59	0,07	0,03	7	3	28	1.058	100	101	101	99	101	100
2010	2.517	7	0,00	0,01	0	0	1	1.026	99	101	101	99	100	100
2005	2.586	-281	0,01	0,01	-12	-10	-73	1.098	100	101	99	98	101	98
2000	3.395	-499	0,00	-0,03	-22	-20	-140	1.291	98		98	97	101	97
1995	-9.165	-840	0,00	-0,07	-38	-35	-239	3.172	98		98	95	102	95
1990	23.405	-1250	0,09	-0,07	-52	-50	-333	9.561	97		96	93	104	93
1985	39.013	-1288	0,02	-0,12	-57	-54	-359	36.103	97		95	92	104	92
1980	15.922	-1362	0,02	-0,13	-60	-57	-380	50.492	96		94	91	105	90

F= Frame

T (DS)= Type (Dairy Strength)

U = Uier (Udder)

B(F&L) = Beenwerk (Feet & Leg score)

BS(M) = Bepiering (Muscularity)

Ext(Tot) = Totaal (Total Score)

7. Vruchtbaarheid/Reproduction

Tabel 48. Landelijke gemiddelden van vruchtbaarheidskengetallen
Average reproduction figures

jaar	% NR 56	TKT	ALVA age first calving
<i>year</i>	<i>% NR 56</i>	<i>calv. interv.</i>	
2017	64	408	2.02
2016	65	409	2.02
2014	66	414	2.02
2013	66	418	2.02
2012	66	418	2.02
2011	68	419	2.02
2010	68	418	2.02
2009	67	423	2.02
2008	65	420	2.02
2007	68	417	2.02
2006	68	415	2.02
2005	68	413	2.02
2004	68	414	2.02
2003	68	413	2.02
2002	68	417	2.02
2001	69	408	2.02
2000	68	405	2.02
1999	68	403	2.02
1998	67	401	2.02
1997	68	400	2.03
1996	67	398	2.03
1995	66	397	2.02
1994	67	393	2.02
1993	67	394	2.03

ALVA = afkalftleeftijd vaarzen/age at first calving

NR = Non Return rate

TKT = tussenkalf tijd/calving interval

Tabel 49. Gemiddelde tussenkalf tijd naar niveau van productie
Average calving interval in relation to milk production
 1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse/Class (kg) milkproduction	Aantal bedrijven # herds	TKT Calving interval
< 3800	39	468
3800 - 3999	6	458
4000 - 4199	13	465
4200 - 4399	22	446
4400 - 4599	24	476
4600 - 4799	39	450
4800 - 4999	38	433
5000 - 5199	51	426
5200 - 5399	57	423
5400 - 5599	97	429
5600 - 5799	106	439
5800 - 5999	120	428
6000 - 6199	152	434
6200 - 6399	182	432
6400 - 6599	216	419
6600 - 6799	263	428
6800 - 6999	292	421
7000 - 7199	385	421
7200 - 7399	451	419
7400 - 7599	553	419
7600 - 7799	603	417
7800 - 7999	718	416
8000 - 8199	895	413
8200 - 8399	908	413
8400 - 8599	1041	409
8600 - 8799	1082	408
8800 - 8999	1063	408
9000 - 9199	997	406
9200 - 9399	864	406
9400 - 9599	788	406
9600 - 9799	658	405
9800 - 9999	509	408
10000 -10199	407	408
10200 -10399	322	407
10400 -10599	216	406
10600 -10799	153	405
10800 -10999	122	404
11000 -11199	91	408
11200 -11399	57	409
11400 -11599	41	410
11600 -11799	27	412
11800 -11999	11	416
12000 -12199	16	416
12200 -12399	6	426
≥ 12400	8	428

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.677	424
	25%	3.677	412
	25%	3.677	407
Hoogste/Top	25%	3.678	406
Overall Gemiddelde/Avg.			413
Overall Spreiding/ standard deviation			30

Tabel 50. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar tussenkalftijd
Distribution of herds by calving interval
1 september 2016 - 31 augustus 2017

Klasse/Calving interval	Aantal #	%	cum. %
< 359	58	0,39	0,39
360 - 369	172	1,17	1,56
370 - 379	595	4,05	5,61
380 - 389	1.697	11,54	17,15
390 - 399	2.681	18,23	35,37
400 - 409	2.778	18,89	54,26
410 - 419	2.212	15,04	69,30
420 - 429	1.642	11,16	80,46
430 - 439	1.005	6,83	87,29
440 - 449	622	4,23	91,52
450 - 459	374	2,54	94,06
460 - 469	283	1,92	95,99
470 - 479	168	1,14	97,13
480 - 489	113	0,77	97,90
490 - 499	81	0,55	98,45
500 - 509	59	0,40	98,85
510 - 519	37	0,25	99,10
520 - 529	24	0,16	99,27
530 - 539	19	0,13	99,39
540 - 549	13	0,09	99,48
550 - 559	14	0,10	99,58
560 - 569	11	0,07	99,65
570 - 579	9	0,06	99,71
580 - 589	9	0,06	99,78
590 - 599	6	0,04	99,82
> 600	27	0,18	100,00

De verdeling in fracties van 25% met het gemiddelde

	Klasse	Aantal	Gemiddelde
Laagste/Bottom	25%	3.677	384
	25%	3.677	401
	25%	3.677	415
Hoogste/Top	25%	3.678	450
Overall Gemiddelde/Avg.			413
Overall Spreiding/ standard deviation			30

Tabel 51. Tussenkalftijd per pariteit
Calving interval by parity (CI)
1 september 2016 - 31 augustus 2017

pariteit parity	aantal #	TKT CI
vaarzen	390.833	404
2e kalfs	295.663	405
3e kalfs	196.008	411
4e kalfs	120.819	415
5e kalfs en ouder	126.667	408
Overall Gemiddelde	1.131.085	408

8. Index

1. Duurzaamheid/*Durability*

1.1. Veevervanging/*Replacement*

Tabel 1.	Levensduur van afgevoerde stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 2.	Productieve levensduur van stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 3.	Levensproductie van stamboekkoeien per jaar van afvoer
Tabel 4.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde
Tabel 5.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde

2. Registratie/*Registration*

2.1. Stamboekregistratie/*Herdbook registration*

Tabel 6.	Aantal geboren kalveren per rasgroep
Tabel 7.	Aantal geboren kalveren per rasgroep
Tabel 8.	Stieren met de meeste stamboekkalveren per rasgroep
Tabel 9.	Levenstotaal stamboek koekalveren per stier tot 1 september 2017
Tabel 10.	Aantal afgegeven CRV exportcertificaten per land

3. Kunstmatige inseminatie/*Artificial insemination*

3.1. Aantal inseminaties/*Artificial insemination*

Tabel 11.	Aantal inseminaties per jaar (KI en DHZ KI)
Tabel 12.	Maandelijke verdeling van eerste inseminaties in %
Tabel 13.	Aantal inseminaties per maand (KI en DHZ-KI)
Tabel 14.	Aantal inseminaties per rasgroep van de stier
Tabel 15.	De meest gebruikte stieren in 2016/2017
Tabel 16.	De meest gebruikte stieren tot 1 september 2017
Tabel 17.	Aantal eerste inseminaties vleesstieren

4. Melkproductieregistratie/*Milk recording*

4.1. Deelname aan de melkproductieregistratie/*participation in milk recording*

Tabel 18.	Aantal bedrijven met melk- en kalfkoeien en het aantal melk- en kalfkoeien
Tabel 19.	Deelname aan de MPR landelijk, peildatum 1 juli 2017
Tabel 20.	Deelname aan de melkproductieregistratie en frequentie, peildatum 1 juli 2017

4.2. Gemiddelde melkproductie/*Average milk production*

Tabel 21.	Gemiddelde melkproductie per jaar en provincie
Tabel 22.	Gemiddelde geregistreerde melkproductie per lactatie
Tabel 23.	Gemiddelde lactatieproductie van stamboek- en niet stamboekkoeien
Tabel 24.	Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per melkras
Tabel 25.	Gemiddelde 305-dagenproductie van de stamboekkoeien per ras
Tabel 26.	Lactatie productie Stamboekkoeien
Tabel 27.	Overzicht top 25 bedrijven gesorteerd op EJR
Tabel 28.	Top-tien van bedrijven met de hoogste leeftijd bij afvoer
Tabel 29.	Overzicht grenzen EJR voor koeien en bedrijven in 2017
Tabel 30.	Levensproductie van groepen bedrijven

4.3. Kengetallen/*Data statistics*

Tabel 31.	Aantal MPR-bedrijven per bedrijfsgrootte klasse
Tabel 32.	Aantal MPR-koeien per bedrijfsgrootte klasse
Tabel 33.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddelde jaarproductie (Rollend jaargemiddelde 365 dagen)
Tabel 34.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde bedrijfs-standaard-koe (BSK)
Tabel 35.	Frequentietabel voor aantal bedrijven naar jaarlijks gemiddelde Netto Opbrengst (NO)
Tabel 36.	Frequentietabel aantal bedrijven naar economisch jaarresultaat (EJR)

5. Exterieurcontrole/*Type classification*

5.1. Deelname aan bedrijfsinspectie (BI)/*Participation in type classification*

Tabel 37. Deelname aan CRV-bedrijfsinspectie

Tabel 38. Aantal uitgevoerde keuringen door CRV-inspecteurs

5.2. Resultaten van de bedrijfsinspectie/*Average results of type classification*

Tabel 39. Resultaten van de bedrijfsinspectie per keuringsstandaard

Frequentietabel voor aantal bedrijven naar gemiddeld Algemeen Voorkomen

Tabel 40. Overzicht topbedrijven per keuringsstandaard

met 5 of meer gekeurde vaarzen gesorteerd op algemeen voorkomen

6. Fokkerij/*Breeding*

6.1. Stieren/*Sires*

Tabel 41. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor productie, persistentie, laatrijphheid en levensduur per rasgroep en geboortejaar (%bt > 75%, basis 2015)

Tabel 42. Gemiddelde fokwaarden voor geboortegemak, LVG en LVA per rasgroep en geboortejaar

Tabel 43. Vervallen

Tabel 44. Gemiddelde fokwaarden voor melksnelheid, gedrag, uiergezondheid en celgetal per rasgroep en geboortejaar

Tabel 45. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor vruchtbaarheid dochters voor NR, IAI, TKT en VRU

Tabel 46. Gemiddelde fokwaarden van stieren voor exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortejaar (%bt > 75%, basis 2015)

6.2 Koeien/*Cows*

Tabel 47. Gemiddelde fokwaarden van koeien voor productie en exterieur (bovenbalk) per rasgroep en geboortejaar (basis 2015 betreft NLD + VRV)

7. Vruchtbaarheid/*Reproduction*

Tabel 48. Landelijke gemiddelden van vruchtbaarheidskengetallen

Tabel 49. Gemiddelde tussenkalftijd naar niveau van productie

Tabel 50. Frequentietabel voor aantal bedrijven naar tussenkalftijd

Tabel 51. Tussenkalftijd per pariteit

Wassenaarweg 20
6843 NW Arnhem

Postbus 6800
6800 AL Arnhem
Nederland

Tel. +31 (0) 26 38 98 700
Fax +31 (0) 26 38 98 777

